

In dit nummer :

7de JAARGANG - NUMMER 3 - 1995
JULI - AUGUSTUS - SEPTEMBER

ACTIVITEITENKALENDER
VOORWOORD
ST.-ANTONIUSKERK VUURTORENWIJK (1)
WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN...(1)
UITSTAP ANTWERPEN 07.10.1995
OPEN MONUMENTENDAG
OPLOSSING PRIJSVRAAG
LEOPOLD II EN OOSTENDE
WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN...(2)
DE KON.FAMILIE EN DE BELGISCHE KUST
TUSSEN VISSERISCHOLEN EN BLAUW KRUIS
UIT ONZE MUSEA
ADVOKAAT EDWARD VLIETINCK
100 JAAR GELEDEN : DE KIOSK
WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN...(3)

Gidsenblad

WANGENELLE
OOSTENDE

In dit nummer :

91	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
92	VOORWOORD	MARC LOY
93	ST.-ANTONIUSKERK VUURTORENWIJK (1)	MART QUAEGEBEUR
97	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN... (1)	OMER SIMOENS
102	UITSTAP ANTWERPEN	REDACTIE
104	OPEN MONUMENTENDAG	REDACTIE
106	OPLOSSING PRIJSVRAAG	MARCEL BRAET
107	LEOPOLD II EN OOSTENDE (2)	DIRK BEIRENS
116	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN... (2)	OMER SIMOENS
118	DE KON. FAMILIE & DE BELG. KUST	MARTINE QUAEGEBEUR
120	TUSSEN VISSERIJSSCHOOL EN BLAUW KRUIS	ANDRE BEIRENS
122	UIT ONZE MUSEA	DIRK BEIRENS
124	ADVOKAAT EDWARD VLIETINCK	MARTINE QUAEGEBEUR
126	100 JAAR GELEDEN : DE KIOSK	LUCIEN VALCKE
129	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN... (3)	OMER SIMOENS
132	SPROKKELS	DIVERSEN

Redactieraad: Dirk Beirens, Martine Quaegebeur, Lucien Valcke.

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen
(overname mag, mits bronvermelding)

Verantwoordelijke uitgever
en redactie
Dirk Beirens Floralaan 7
8400 Oostende

Secretariaat
Marcel Braet
Eekhoornstraat 20
8400 Oostende

Voorzitter
Marc Loy
Batterijstraat 70
8450 Bredene

Rekeningnummer:
068-2075070-73

Activiteitenkalender

redactie

WILT U ZEKER WETEN OF EEN ACTIVITEIT AL DAN NIET DOORGAAT
CONTACTEER :
OMER SIMOENS (tel. 807 810) of MARCEL BRAET (tel. 26 76 31)

- ** OPEN MONUMENTENDAG ZONDAG 10 SEPTEMBER
THEMA : BURGERLIJKE OPENBARE GEBOUWEN
(zie informatie op pp. 104-105)

- ** PROVINCIALE DAG VAN DE WESTVLAAMSE GIDSENKRING vzw
ZATERDAG 30 SEPTEMBER 1995 in WAREGEM
(programma in ons vorig nummer! Inschrijven door
overschrijving van 1200 BE op rek. 068 - 2075070 - 73
van "Lange Nelle" Oostende met vermelding "Prov. Dag
30 sept., ... personen + telefonische bevestiging
(059) 26 76 31 secretariaat)

- ** EEN DAGJE ANTWERPEN : ONZE JAARLIJKSE LEUKE LEERUITSTAP
ZATERDAG 7 OKTOBER 1995 : FOTOGRAFIE - HAVEN - VRIJE
TIJD EN WANDELING "DE ANTWERPSE GOUDEN (16de)EEUW"

(informatie + inschrijving op pp. 102-103)

- ** VAN PADDOCK TOT POTEAU : de HISTORIEK van de HIPPODROOM
VRIJDAG 17 NOVEMBER 1995 OM 20 UUR
IN ZAAL "DEN ANKLAP", Leffingestraat 85, Oostende
VOORDRACHT door Roger Vens

De heer Vens (1946) kennen we nog van z'n fel gesmaakte voordracht over "De Rode Vloot". Maar deze penningmeester van de Sociale Dienst Verkeerswezen en door-en-door Oostendenaar is ook kenner van de Oostendse "renbaan- en paardenwereld". Die kennis haalde hij niet uit boeken maar stak hij op uit pure zelfervaring. Voor het eerst als vijfjarig knaapje vanop de "pelouse" waar hij o.a. kennis maakte met het typische renbaanjargon :
" 't Is in de sacoché... 't is 'n cabochard...enz..."
In een avond dus de grande en petite histoire van een apart Oostends en internationaal wereldje.
Niet te missen !

leden gratis - niet-leden : 50 BEF

- ** LICHTBEELDEN VAN OOSTENDE & DE BELGISCHE KUST
VRIJDAG 15 DECEMBER 1995 OM 20 UUR
IN ZAAL "DEN ANKLAP", Leffingestraat 85, Oostende
DIAVOORSTELLING door Raymond Chaffart

De heer Raymond Chaffart oud-leraar Koninklijk Atheneum Oostende, vergast ons die avond op een becommentarieerde diavoorstelling in 2 delen.

Deel 1 : Fauna en flora van de Belgische kust
Deel 2 : Oostende in kleur van 1954 tot heden.

Een "moet"-avond voor kust- en Oostende-minnaars !
leden gratis - niet-leden : 50 BEF

Voorwoord

Marc Loy

NOOD

Voor onze gidsenkring blijft de zomer '95 niet alleen als subtropisch maar ook erg druk in de memorie hangen.

Het kondigde zich al aan met de rederij Seastar die in mei en juni beroep op ons deed voor haar Garnaalcruises tussen Oostende en Antwerpen tijdens de weekends en met de opening van de fel geapprecieerde Leopold II - urbanist - tentoonstelling in de Venetiaanse Gaanderijen ging het seizoen definitief van start.

In juli en augustus vulde Omer Simoens van de dispatching dagelijks zijn telefoonhoorn met oproepen voor het Domein Raversijde waar het tweede circuit doorheen de batterij Saltzwedel Neu erg veel volk lokte.

Een topdag inzake gidsbeurten was 10 september met - naast de klassieke "gidserij" - de Open Monumentendag, wat tot een totale mobilisatie van onze gidsen noopte.

Om maar te zeggen dat de vraag naar de zin van een nieuwe (en derde) gidsencursus niet loos gesteld wordt binnen het bestuur. Het is nu immers duidelijk gebleken dat het verzadigingspunt wat beschikbare gidsen betreft tijdens "topdagen" bereikt is.

De nieuwe cursus die, wettelijk, over twee jaar loopt komt er dus aan. U hoort er meer over via ons blad en de andere media.

het bestuur

bericht :

Gidsenkring "Lange Nelle" vernam het overlijden begin augustus van zijn geacht lid Renaud Mycke, technisch tekenaar Bruggen en Wegen op rust. Aan de familie werden de blijken van medeleven overgemaakt.

Het kerkje van St-Antonius (1)

Leopold II en 't dorre zand van den Vuurtoren. - Drie pastoors en drie tijdperken. - Zorgvuldig gezocht en goed gevonden. - Het mooiste kerkje van 't Bisdom. - Sint-Antonius houdt er de wacht buiten. - Een onderaardsche kapel voor de visschers, hunne helden en hunnen godsdienstigen folklore. - Nu moet er gezorgd worden voor de wegenis. - Zal het gewijd worden en open zijn voor de masse- en paaletijd ?

In den tijd dat vader Stockers bewaker was van den Vuurtoren (die den 7 September 1915, door de Engelschen stuk geschoten werd) waren er in het vierkantig gebouwte dat nevens de reuze stond, schoone appartementen dienstig voor de koninklijke familie.

Leopold II kwam er dikwijls wandelend naartoe met zijn geliefkoosden ordannantieofficier Brewer (wier familie woonde in 't huis van de Kerkstrate waarin Gentil Mares nu zijne winstgevende velonijverheid uitoefent). Die lange Koning zag verre en sprak geern van de toekomst, die hij grootsch en heerlijk droomde voor onze stad. Om tot den Vuurtoren te geraken, moest hij de woestijne die het plein was in heel hare lengte doorwandelen want, in dien tijd, was er van trams geen sprake en Leopold II was een uitmuntende wandelaar, altijd er op uit om zijne vermoeide gezellen uit te lachen. Geern, zei hij aan generaal Brewer, wanneer zij op die verlaten oppervlakte stapten : Generaal, eerstdaags zult gij uit dat dorre zand een prachtig iets zien verrijzen !

En, inderdaad, in die laatste 25 jaar, niettegenstaande de verwoestingen van den oorlog, zien wij den droom van Leopold II werkelijkheid worden : de Westkant van Oostende bezit zijn

Badpaleis, zijne bron, zijn kuurhotel en al wat er noodig is om winter- en zomerseizoen uit te baten en al den Oostkant ziet men met den dag de visschershaven met al hare nijverheden meer en meer opbloeien en grooter worden.

Wij dachten daar al aan toen wij, Zaterdag namiddag, een bezoek brachten aan de Vuurtorenwijk en dat wij, spijtig genoeg zonder kaplaarzen, door modder, slijk en water, het schilderachtig kerkje van Sint-Antonius moesten bereiken.

't Kerkje van Sint-Antonius ! Ook een heele geschiedenis, want 't kerkje en de opbeuring van die wijk zijn aan elkander nauwe verbonden.

Men kwam tot die verwezenlijking na vele en lastige jaren die gekenmerkt waren en zijn door het werk van twee pastoors die er toekwamen en door dat van dezen die er nu staat.

E.H. Patfoort, surveillant in 't O.L.V. College, kwam er toe met al den ijver die hem kenmerkte in zijn lastige bediening. Naast het voorloopig kerkje stichtte hij scholen, patronages, pastorij zoo wel en zoo mooi dat ik en anderen ons dikwijls afvroegen of de voorspelling van Leopold II niet onrechtstreeks door Zijne Majesteit geholpen werd om eene wezenlijkheid te worden : Koningen zijn, immers,

als zij iets willen, zoo behendig, en, onder dit opzigt, wist Leopold II weg met de diplomatie.

Als E.H. Patfoort zich doodgewrocht had en dat hij, om het gemeene best, voorzag dat alles stoffelijk te herbeginnen was, gaf hij zijne ziel aan den Heer, en wij zijn overtuigd dat hij dikwijls, al een pijpje smooeren met Sinte-Pieter en Sint-Antonius, neerziet naar de Sint-Antoniusparochie waarvan hij de baanbreker geweest was.

't Was de tijd van wording.

Na hem, kwam E.H. De Roy : 't was de tijd der beproevingen, de tijd van de verhuizing, van de afbraken en van de groote bekommernissen; maar toch ook van troost, want de kerke werd gestemd en den bouw begonnen. Uit dien slijkpoel rezen, na vele voetstappen en moeilijkheden, de scholen uit den grond, maar de vermoeidheid kwam met al de reste en E.H. De Roy die ruste noodig had, toog naar Jabbeke, waar er wel geen slijk, maar wel andere moderachtige poelen zijn.

Nu was het de beurt van Mgr. Lamiroy om zijn hooge medewerking te verleen : de periode van verwezenlijkingen vergde nieuwe krachten en nieuwe zelfopofferingen, en de jeugdige bisschop van Brugge nam zijn verrekijker en keek er mee heel zijn bisdom rond. Wie zou de right man zijn ? Hij wist wel dat de visschers van De Panne, in de geschiedenissen nu nog bekend stonden en staan als behendige en onverschrokken visschers, en hij wist ook dat dezen die er dicht mee in betrekking staan veel afweten van hunne psychologie, hunne beroepskennissen en

hunne nooden. Er was daar een zekeren onderpastoor Moolaert, van de familie van den ouden deken van Diksmuide, die als onderpastoor van Oostende wonderen verrichtte en 't was panne. M. Moolaert werd pastoor benoemd op de nieuwe visschershavenparochie, werd er met vele gulhartigheid ontvangen en plechtig geïnstalleerd. Sindsdien, heeft hij bewezen dat Mgr. Lamiroy goed zag door zijnen bisschoppelijken verrekijker, want de visschers kennen hem en zien hem geern, hij helpt ze waar hij kan, want op sociaal en mutualiteitsgebied is hij thuis en hij heeft, zegt men, een langen arm.

Ook, de voltooiing van 't kerkje nam een gezonden post en 't was, om onze oogen, al dien kant, wat op te klaren dat wij, Zaterdag namiddag, naar dit gewest togen.

Als wij op 't brugske dat over een slijkpoel lag, achter de vermolmde palen voor 't kerkje toekwamen, was het voor ons als een visioen uit de sprookjeswereld.

Op het gevelke, in vlamme roo steentjes van Zandvoorde, waarin drie nieuwe eiken deuren staken, prijkte op een lief konsoolke den Heiligen Antonius. In de Capucienenkerke van Oostende staat den Heiligen binnen; zijn bruine kahlkleeren, met zijn roket en zijn stoel, zijn tegen 't onweer niet bestand en zoo gebeurt het zeker dat hij noch onweders, noch tempeesten ten geware wordt. Op den Vuurtoren staat Sint-Antonius buiten; hij zal het nu wel aan den lijve gevoelen of er gevaar is voor de visschers en, met zijn kameraad Sinte-Pieter, zal hij er wel beter voor zorgen dat de bolle van 't hoofd aan

tijds onze zeemenschen ver-wittige.

Binnen 't kerkje is 't een zaligheid. Groote midden-beuke met eenvoudig plafond op kolonnekes gedragen die de twee kleine zijbeukskes vormen ; zijkanten in blinkende tegelkes; een vloerke als voor 't voorgeborgte van den hemel; vensterraamkes in geschilderd glas, mysterieus maar klaar; een koor voor de diensten met al de beide kanten een kansel en in 't midden een ciborium waar- onder den hoogaltaar, vol- gens de hedendaagsche litur- gie, geplaatst wordt. Op den achterkant, op een zes- tal meters hoogte, het dok- saal door twee lichte con- soolkes gesteund, en daarbij al de benooidgheden of lie- ver de voorbereide plaatsen van het kerkje, dat 1 400 stoelen kan bevatten, van uit alle hoeken en kanten zal men gemakkelijk de dien- sten aan het hoogaltaar kun- nen volgen en, voor den zang en 't prediken, zal den acoustiek voorzeker voldoe- ning geven.

Onder 't kerkje waren de vuilhoeken (sic) van de grondvesten ruw voorzien en werden ruw gemaakt. E.H. Moulaert heeft ze, op zijn kosten, in harmonie gebracht met 't bovenste, zoodat er daar, ruime catechismus- en andere zalen zijn.

Maar E.H. Moulaert, de visschersvriend, heeft er ook nog een onderaardsche kapel in voorzien; eene ka- pel waar de visschersbevol- king de namen zal zien prij- ken van dezen die op het werkerseereveld der zee sneuvelden en waar hunne naastbestaanden en vrienden, midden den godsdienstigen visschersfolklore, in innige pieteit, voor hen, ten allen tijde, zullen komen bidden.

En hier durven wij een beroep doen op de welwil- lendheid van de reeders, van de scheepsbouwers, van de bevolking, opdat zij naar M. Moulaert de voorwerpen, zoo- als sloopjes, zeeallego- ries, zeegedachtenissen, enz. zouden sturen om die kapel zoo dicht mogelijk te brengen bij het doel dat beoogd wordt : aan de veron- gelukte visschers te herin- neren en voor hunne ziele- afenis te bidden.

En na het genot gesmaakt te hebben van al het schoo- ne, keken wij eens goed bui- ten. Niettegenstaande de vuile motregen, scheen ons dat kerkje als een echt ju- weeltje aan de Noordzee. Zijn portaaltje, zijn zes buitenbeukjes, zijn torentje waarin zoo gezellig de klok- kes zullen luiden en waarop zoo blijde d'horloge het verloop van den tijd, al wekkeren, zal verkondigen, het koerke langs den Noord- kant, het horentje langs den Zuidkant, waar ons smaakvol bestuurder der beplantingen, M. Verhulst, eensdaagsch wel een gordijn van Italiaansche populiertjes zal aanbren- gen, en daarop een zonnestraal- tje... hoe zal God tevreden zijn over dat zoo lief ver- blijf !

Maar binnen eenige dagen worden de leelijke afslui- tingen weggenomen en daarom zouden de Stad en Opex on- middellijk moeten ingrij- pen : ten eerste om het voorplein te zuiveren en met steengruis of met tegels te beleggen; ten tweede, om de hoopen vuiligheid die al den Westkant van de strate lig- gen, weg te doen ruimen, en ten derde, om de strate die van de kerke op de Congolaan uitgeeft, te schikken na overeenkomst met den eige- naar van dien leelijken put, die ons doet gedenken aan de

oorlogsloopgraven.

En om te eindigen, brengen wij volgeern een nieuwe hulde aan den uitmuntenden bouwkundige M. Van Damme die dit plan opvatte en het tot die prachtige uitvoering geleidde, en ook aan den werkdadigen en sympathieken aannemer M. Ch. Janssens, die met zijne uitmuntende werkkrachten, met vele geduld en volharding (want hij werkte in dien tijd dat de stadskasse meer geld dan

gebeden noodig had) dit mooi kerkje uit den grond deed verrijzen.

Moest Leopold II terugkeren, beiden zouden voorzeker eene prachtige decoratie krijgen.

Overgenomen van De Zeewacht,
43ste jrg., nr. 9,
27 februari 1937

Transcriptie : Martine
Quaegebeur

Wat een gids l(ei/ij)den kan...

Omer Sinoens

Op dinsdag, 30 mei 1995, kreeg ik een telefoontje van Vincent van de P.T.O. (Promotie Toerisme Oostende).

"Omer, kan je vrijdagmorgen om 9 uur naar onze dienst komen ? Het betreft een reportage voor "Vlaanderen Vakantieland" van de B.R.T.N".

"Jamaar", protesteerde ik, "Wij zijn met 36 Oostendse gidsen, zulle, en er zijn bij ons andere tenoren. Ik zal eens zien wie ik ervan kan aanwijzen !" Ik dacht onmiddellijk aan Rita, die onlangs vóór de camera op onnavolgbare wijze voor een schoolgroep de kenmerken van verse vis uit de doeken deed.

"Jamaar", drong Vincent aan, "Het moet een mannenstem zijn, en daarenboven een gids met een Oostends accent !"

Tja, in dit geval bleef er niet zoveel keuze meer over op een weekdag. Resultaat : op vrijdag, 2 juni, kwart vóór 9 uur, stond ikzelf in het bureau van Vincent. Ik had steekkaarten bij met een tiental interessante plekjes op, die ik zeker niet mocht vergeten...

Ik kreeg een eerste koude douche van Vincent : "Zet je maar even, de camera-ploeg is er nog niet !"

"Camera-ploeg" herhaalde ik verwonderd, "Ik dacht dat het over een radio-reportage ging !"

"Nee, nee ! Dat moet een misverstand zijn", grinnikte Vincent. "Ik had je dat zó wel gezegd !"

Ik heb het vroeger reeds geschreven : bijna elke gidsbeurt houdt een verrassing in petto !

Toen wij ons wat later naar de inkomhal van het toerismebureau begaven, stonden Sabine Devos en een assistente reeds op ons te wachten.

"Ha, jij bent die Omer !" begroette Sabine mij lachend en zij gooide meteen haar lange, zwarte haarlokken over haar rechter schouder heen.

De camera-ploeg arriveerde weldra, d.i. een trio : de regisseur, de camera-man zelf en zijn onafscheidbare gezelschap voor de geluidsopnamen !

Ik haalde de papiertjes boven en wilde mijn programma voorleggen, maar ik wist seffens hoe laat het was.

"Over de ganse uitzending krijg jijzelf maximum twee minuten spreektijd", orakelde de regisseur.

Twee minuten ! En ik die mij had voorbereid op een drie uur durende gidsbeurt !

"Wij zullen beginnen met de "Sea-Star"", commandeerde Sabine. "Waar ligt die ergens ?" Ik mocht naast haar in haar auto zitten, de assistente achterin, en de zware wagen van de camera-ploeg volgde ons.

Toen wij de aanlegsteiger van de "Sea-Star" bereikten, was daar natuurlijk geen spoor van de plezierboot te bekennen.

"Wij zijn nog geen seizoen, en pas morgen meert de "Sea-Star" hier aan voor een trip naar Antwerpen", lichtte ik mijn gezelschap in.

"Nu wij hier toch zijn, kunnen wij een beeld nemen van de vissersvaartuigen aan de overkant", opperde de regisseur.

"Weet je daar iets plezants over ?" vroeg Sabine mij.

"Jazeker", antwoordde ik, "Bijvoorbeeld over de spotnamen van de vissers".

"Vertel eens !" beval de T.V. vedette. Ik diste een zestal voorbeelden op.

"Veel te lang", zuchtte Sabine. "Beperk je tot twee hele korte !"

Ik volgde haar raad en de regisseur meende dat het prima was, maar de geluidsman had daar een andere mening over.

"Hij heeft op mijn micro geklopt !" kloeg hij. "Dat zal zeker een storing geven".

Ik beloofde voortaan steeds mijn handen achter mijn rug te houden en herbegon mijn deuntje.

"Het duurt te lang, nog korter !" eiste de regisseur.

Bij de derde beurt werd de opname goedgekeurd. Toen kreeg ik een lumineus idee : "In plaats van de "Sea-Star", waarom filmen jullie niet meteen de jumbo-ferry "Prins Filip", die om 10 uur uitvaart ?"

Dat voorstel viel in goede aarde en ik loodste hen meteen naar het westerstaketsel. Toen het majestueuze cruise-schip wéér onze neus voorbij paradeerde, heeft Sabine zelf met een brochure in de hand, een korte propaganda-speech gehouden voor een vakantie aan zee. Ik vroeg of ik even een héél kort woordje mocht zeggen over "Lange Nelle", het symbool van onze gidsenkring, maar de regisseur zei meteen : "Uw vuurtoren hebben wij reeds in beeld gehad !"

Dan natuurlijk naar de vistrap. Daar wilde Sabine zelf achter een verkoopstand plaats nemen om een poosje vis aan de man te brengen. Er was veel volk en de vishandelaarsters toonden geen vertrouwen in haar verkoopstalenten. Ik troostte haar : "Probeer eens aan de viskraampjes langs de Visserskaai, daar zal je wel meer succes hebben !"

En werkelijk, bij de eerste vraag schoot zij reeds in de roos. De verkoopster ruimde de plaats voor haar en wachtte lachend het resultaat af. Toen Sabine luidkeels begon : "Allez, allez, komt maar eens zien !" kwam inderdaad een oud koppeltje naderbij, maar voor alle zekerheid heeft de echte verkoopster de bestelling uitgevoerd.

Daarna ging het razendsnel naar de "Mercator". Parkeren was geen probleem : aan de kade vóór de kassa was er plaats zat.

"Wat kan je over de Mercator vertellen ?" informeerde Sabine.

"Een hele boel", antwoordde ik. "Bijvoorbeeld waar die naam vandaan komt, de hele geschiedenis van het zeilschip en ook hoe de "Mercator" in feite hier in Oostende terecht gekomen is."

"Ha, dat is interessant, laat horen !" Ik maakte mijn rapport, doch dat moest veel bondiger.

"Kijk", zei de regisseur, "Jij krijgt een microotje onder je vest, en jij en Sabine gaan op de loopbrug staan".

De geluidsman stopte in het zakje van mijn hemd een klein zendertje, dat met een draad verbonden was met een mini-micro. Sabine en ik vatten post in het midden van de loopbrug. Ondertussen was de camera-ploeg beneden op een vlotter in het dok afgedaald, en vandaar zou het filmen gebeuren.

De regisseur gaf zijn richtlijnen : "Omer, jij zorgt ervoor dat je steeds één stap vóór Sabine blijft, en dat je alles verteld hebt tegen dat je aan boord bent !"

De eerste poging moest herdaan worden omdat ik slechts na mijn derde pas mocht beginnen praten. Bij de tweede beurt moest ik naar Sabine blijven kijken bij het voortgaan. De derde keer waren wij reeds op de "Mercator", maar mijn verhaaltje was nog niet af.

Bij de vierde herhaling gaf de regisseur zijn fiat. De arme kerel moet gedacht hebben : "Met zo'n ezel is het toch onbegonnen werk om een fatsoenlijk resultaat te bereiken!"

Niet te verwonderen dat de brave man een ketting-roker geworden is.

Daarna werden op de "Mercator" nog enkele beelden geschoten, terwijl ik mij letterlijk en figuurlijk in de schaduw hield, want ik voelde de zon op mijn gleder branden.

"Omer", zei Sabine, "Het is bijna gedaan voor jou. Ik zou nog eens naar het Provinciaal Museum willen gaan, want het schijnt dat daar originele beelden staan."

Wij daar naar toe. Op de tweede verdieping bis, prijkt daar een reeks speciale smalle, doch hoge spiegels. Sabine wandelde er nonchalant en langzaam voorbij, doch dat scheen de

regisseur niet te bevredigen.

"Omer, kom eens in het midden vóór die spiegel staan!" klonk zijn order.

Ik zag mij tienmaal, doch Sabine slechts éénmaal ! Dat kon natuurlijk niet door de beugel en het project werd afgekeurd.

Op de derde verdieping bis, ontdekte de regisseur een rij met zeven beschilderde oude badkuipen van Jan Faber.

"Sabine en Omer, doen jullie schoenen eens uit en kruip in een badkuip".

"Moeten wij onze kleren niet uitdoen ?" vroeg ik hoopvol.

Dat bleek niet nodig en bovendien moest Sabine in de eerste badkuip kruipen en ik in de laatste.

"Nu moeten jullie je verbergen in de kuip en rechtzitten wanneer ik een teken geef", was zijn volgend bevel.

De assistente ging opzij vóór mijn kuip staan en gaf een signaal. Ik veerde rechtop.

"Jamaar", tierde de regisseur, "Jij moet naar Sabine kijken en Sabine naar jou. Herbeginnen !"

In mijn onnozelheid zwaaide ik toen met de hand naar Sabine, maar dat mocht niet, wel "Goedendag" roepen was toegelaten. Ook dat bleek niet voldoende, want tenslotte moest ik helemaal uit de kuip kruipen, en dan van het toneel verdwijnen...

De toezienner van het museum zei me dat er op de tweede verdieping een hommage stond aan James Ensor van Vic Gentils. Nu was het eindelijk mijn beurt om iets te vragen :

"Jullie hadden een gids nodig met een Oostends accent hé ? Welnu, James Ensor werd door zijn vrienden gehuldigd bij zijn vijfenzeventigste verjaardag en heeft dan een dankwoord uitgesproken in het plat Oostends. Mag ik het slot ervan eens herhalen bij die hommage ?"

Dat was meteen o.k. !

Bij de vijfde opvoering (te ver van het driedimensioneel kunstwerk staan, naar Sabine kijken in plaats van naar de hommage, enz.) kwam het einde van mijn optreden als volgt :

"'k Zetten us Ostende boven alles !
'k Gon heur nooit verloaten.
En mijn laatste schrem goa zien :
Ostende, lief blommetje van kleur,
Hemel van de zèè !
Leve Ostende, en ze magter zien !"

Hiermede waren mijn twee luttele minuten zendtijd volledig "opgesoepeerd", en werd het record inzake kortstondige gidsbeurt gebroken.

In vliegende vaart ging het terug naar het Kursaal waar mijn trouwe oude fiets op mij wachtte. Het afscheid was bijzonder hartelijk. Toen ik de regisseur warm de hand drukte met de woorden : "Dag, meneer Smets. Bedankt en tot volgende keer !" antwoordde hij eenvoudig : "Het is Michel !"

Voorwaar, allemaal toffe gasten, die van de B.R.T.N-televisie !

Ik heb nu nog één wens : mijn definitieve "fin de carrière" als cliniclown !

Uitstap Antwerpen

DAGUITSTAP ANTWERPEN : HEDEN & VERLEDEN (GOUDEN (16de) EEUW)

ZATERDAG 7 OKTOBER 1995

Antwerpen zo nabij en vooral bekend om d'r haven, Zoo en Meir. Misschien denken sommigen ook aan het Steen, de Boekenbeurs, het Rubenshuis, de Bourla, de Vogeltjesmarkt en 't Schipperskwartier...

Gidsenkring "Lange Nelle" nodigt u uit om Antwerpen 's op een andere manier te verkennen : via 't Zuid en een bezoek aan een minder bekend maar uniek en prachtig uitgerust museum, dwalen we naar de binnenstad voor een lichte lunch, waarna de luxebus ons o.l.v. een heel bekwame en boeiende lokale gids meeneemt doorheen het havencomplex. Na wat vrije verpozing maken we vervolgens in 2 groepen een wandeling langs bekende en minder bekende plaatsen zodat u zich later bij een volgend bezoek goed kunt oriënteren. Het programma wordt afgesloten met een uitgebreider avondmaal waarna u - uiteraard - terug thuis gebracht wordt aan 't zeetje.

PROGRAMMA

- 08.30 uur vertrek aan de Visserijschool John Bauwens
- 10.00 uur aankomst Antwerpen - koffiepauze (eigen bijdrage), suggestie : "Entrepot du Congo" Vlaamse Kaai, schuin tgo. het museum
- 10.30 uur begeleid bezoek in 3 groepen aan het Provinciaal Museum voor Fotografie Waalse Kaai 47 - tel. (03) 216.22.11
- groepsfoto op de aloudeste manier
- de evolutie van het beeld in de fotografie
- de evolutie van de fototechniek
- 12.15 uur lichte lunch in "De Berenbak"
Minderbroedersstraat 17, bestaande uit :
soepje - 2 belegde broodjes - 2 koffie/thee
- 13.30 uur havenrondrit o.l.v. de heer Willem Kloos
- 15.30 uur "vrije tijd" : loop 's binnen in het chique overdekte Grand Bazar-winkelcomplex aan de Groenplaats...of...loop 's binnen in de ramszaak-(2dehands boeken) De Slegte aan De Wapper, naast het Rubenshuis...of...geniet van een Antwerps bolleke (De Koninck) op een al dan niet overdekt terrasje ...
- 17.00 uur (stipt aub!) verzameling aan Het Steen, standbeeld van Lange Wapper (tegen de Schelde, aanlegsteiger Flandria-boten) :

start wandeling in 2 groepen, thema
"De Gouden (16de) eeuw van Antwerpen"

vertrek : Het Steen - aankomst : Café de Paris

19.00 uur avondmaal in CAFÉ DE PARIS
Brasserie La Sarrazine
MEIRBRUG 2 (03/ 226.27.95)

bestaande uit (zonder drank, wel koffie!) :

- * Amuse-gueule (borrelhapje)
- * Consommé "Célestine"
- * Lasagne met verse zalm en garnalenroomsaus
of
Stoverij van jong konijn met blauwe pruimen
- * Tiramisu (dessert)
- * Koffie

21.00 uur vertrek naar Oostende (bus staat op speciale
busparkeerplaats, links van het Zuiderterras
aan de Schelde)

22.30 uur aankomst Visserijschool John Bauwens

PRIJS : 1350 BEF (= bus, brochure, toegang, gidsen, lunch,
avondmaal zonder drank)

Wie deze boeiende en gezond-gastronomische uitstap
o.l.v. Marcel Braet & Dirk Beirens
wil meemaken, moet zich zo snel mogelijk
telefonisch melden
bij onze secretaris Marcel Braet, op het nummer (059) 26 76 34

en

't bedrag 1350 BEF overschrijven op rekening 068 -2075050 - 73
t.n.v. Westvlaamse Gidsenkring, afdeling Oostende, Lange Nelle
8400 Oostende met de vermelding uitstap Antwerpen (+ aantal
personen)

OOSTENDE

10 SEPTEMBER 1995

OOSTENDE OPEN MONUMENTENDAG 10 SEPTEMBER 1995

van 10.00 tot 18.00 uur, **Zeemanshuis** van 13.30 tot 17.00 uur

IN ALLE GEBOUWEN DOORLOPEND RONDLEIDING

1. **Officiersmess van de kazerne Bootsman Jonson**, 3de en 23ste Linieregimentsplein.
Oorspronkelijk mess van de officieren van het 3de en 23ste Linieregiment, nu "all-ranks" mess van de Zeemacht.
De Admiraalszaal en de Blauwe Zaal zijn eveneens te bezichtigen.
2. **Koninklijk Hoofdgild St. - Sebastiaan**, Leffingestraat 2.
Het gebouw is eigendom van de Koninklijke Schenking en herbergt een schuttersvereniging, normaal alleen toegankelijk voor leden-schutters.
- Demonstraties van boogschieten.
- Tentoonstelling van trofeeën en oude documenten.
3. **Wellingtonrenbaan**, Koningin Astridlaan.
Paardenrenbaan : looppiste, zaaltje waar de jockeys gewogen worden, stallingen , tribunes, koninklijke loge, zaaltje van de commissarissen, enz.
- Tentoonstelling van penningen, boeken, prentkaarten en varia in verband met de renbaan.
Kasteeltje - Duivenschieting, Nieuwpoortsesteenweg 114.
4. **Venetiaanse Gaanderijen**, Albert I Promenade (hoek Zeedijk en Parijsstraat).
De Venetiaanse Gaanderijen vormden een onderdeel van de zomerresidentie van Koning Leopold II.
- Tentoonstelling Leopold II - Urbanist toont de stedenbouwkundige visie van Leopold II, realisaties en niet-verwezenlijkte plannen in Oostende, Brussel, e.a.
5. **Huize Louise - Marie**, Langestraat 69.
Zomerresidentie van onze eerste vorst Leopold I en overlijdenshuis van onze eerste koningin Louise - Marie. Thans centrum voor opleiding en bijscholing aan de middenstand en KMO.
Benedenverdieping en sterfkamer van koningin Louise - Marie.
- Postzegeltentoonstelling over het Koningshuis.
6. **Stichting Helena en Isabella Godtschalck - Zeemanshuis** , Dr. E. Moreauxlaan, 322.
Het is reeds 70 jaar een rustoord voor vissers, beheerd door de Staat.
Geleide wandelingen in de duinen en de omgeving van het Fort Napoleon en het Militair Hospitaal (duur : 30 minuten).

HISTORISCHE STADSWANDELING DOOR DE GIDSENKRING "LANGE NELLE".
Start aan de Officiersmess - Kazerne Bootsman Jonson - 3de en 23ste Linieregimentsplein.
(duur ongeveer 3 uur.) om 10.15 uur, 13.15 uur en 14.15 uur.

Een speciaal biljet van 100,-fr., te koop op alle voertuigen van "De LIJN" biedt je de mogelijkheid op 10 september een hele dag gebruik te maken van trams en bussen in Oostende.

Prijsvraag

Marcel Breet

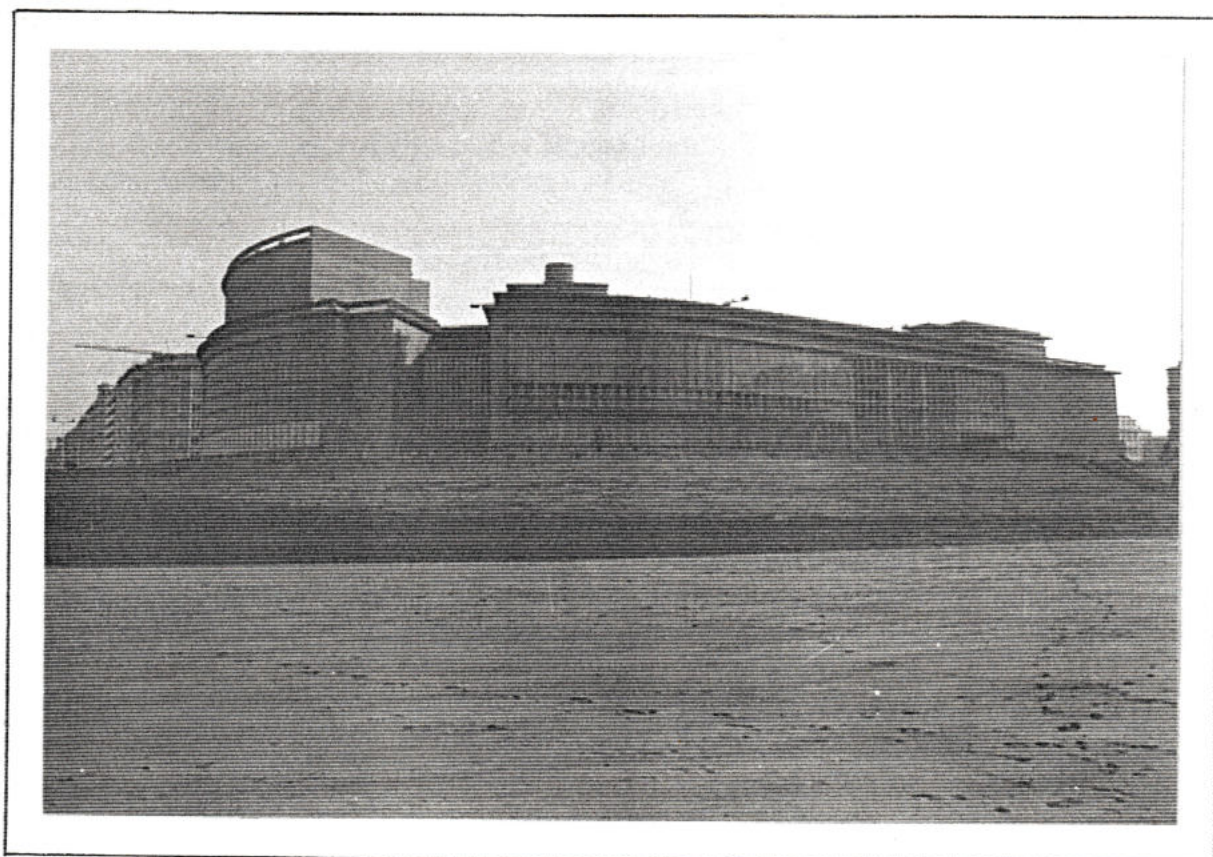
OPLOSSING PRIJSVRAAG 2 KEN UW STAD

Naast een "eerste steen" vind je in en op een aantal gebouwen ook een gedenksteen die herinnert aan de officiële inhuldiging.

Vraag was : geef de volledige datum van de inhuldiging van volgende gebouwen (dag, maand, jaar)

1. Thermae Palace Hotel
(voorheen Thermaal Instituut/Badenpaleis)	28.6.1933
2. Casino-Kursaal	20.6.1953
3. Stedelijk Feest- en Cultuurpaleis	25.6.1958
4. K.T.A. Leopold III laan (voorheen SHTIO)	23.3.1963
5. Luchthavengebouw	4.4.1968
6. Henri Serruysziekenhuis	2.10.1968
7. Rustoord "De Boarebreker"	8.3.1971
8. Stedelijk Zwembad	29.5.1976
9. Toerismebureau Monacoplein	5.9.1992

en de winnaar is Marijke WALLIJN uit Beervelde (!)

Leopold II en Oostende

LEOPOLD II en OOSTENDE

Dirk Beirens

In de Venetiaanse Gaanderijen loopt van 27 mei tot en met 24 september de zomertentoonstelling "Leopold II urbanist - ontwerpen uit de koninklijke verzamelingen (zie Gidsenblad 1995-2).

De ruimte waarin Oostende aan bod komt, begint links voorbij de vitrinekasten met persoonlijke documenten en attributen van Leopold II. Opmerkelijk in de laatste kast is de handgeschreven nota en schets van de koning met een voorstel voor verlichting van de wintertuinserre.

Tijdens de verschillende trips naar Oostende krabbelde hij veel architectonische invallen neer, zo ook een ontwerp voor een circus net achter de Koninklijke Galerijen.

De koning aan zee, op de zeedijk omringd door begeleiders en body-guards in belle epoque-maatpak ...of... tussen de badkarren en badgasten ter hoogte van het Kursaal (zie ill. op de volgende blz.)...of...op een zeedijkbank, uitrustend en genietend van het panorama, omstuwd door honderden nieuwsgierigen. Zelfs het dienstmeisje met voorgebonden schort is van de partij.

Op een ansichtkaart (niet op expo) ,gedateerd 11 maart 1901 schrijft mevrouw Rachel naar een vriendin in Roeselare :

"Quand nous irrons à Ostende, je vous montrerai le Roi de la Belgique car je crois bien que vous ne l'avez pas encore vue."

Oostende was de zomerhoofdstad van Leopold II, hij verbleef er heel vaak. Heel wat van zijn (uitgegeven) correspondentie met eerste minister en minister van financiën,

August Beernaert (1) vertrekt uit "Le Pavillon d'Ostende".

116. OSTENDE. — La Plage

LE BON, éditeur, Ostende

111.

bewijs 1 :

Telegramme (2)

Déposé à Ostende plage, le 31 juillet 1887 à 7.53 soir.

Monsieur Beernaert, Ministre des Finances
à Bruxelles et à Boitsfort

Je reçois la lettre par laquelle vous m'informez que vous serez lundi à Ostende. Des neuf heures du matin, je serai lundi à votre disposition au chalet. La Reine et moi nous espérons que vous voudrez bien ce même jour déjeuner avec nous à midi et demi.

LEOPOLD

bewijs 2 :

Ce 27 juillet 1887

Pavillon d'Ostende (3)

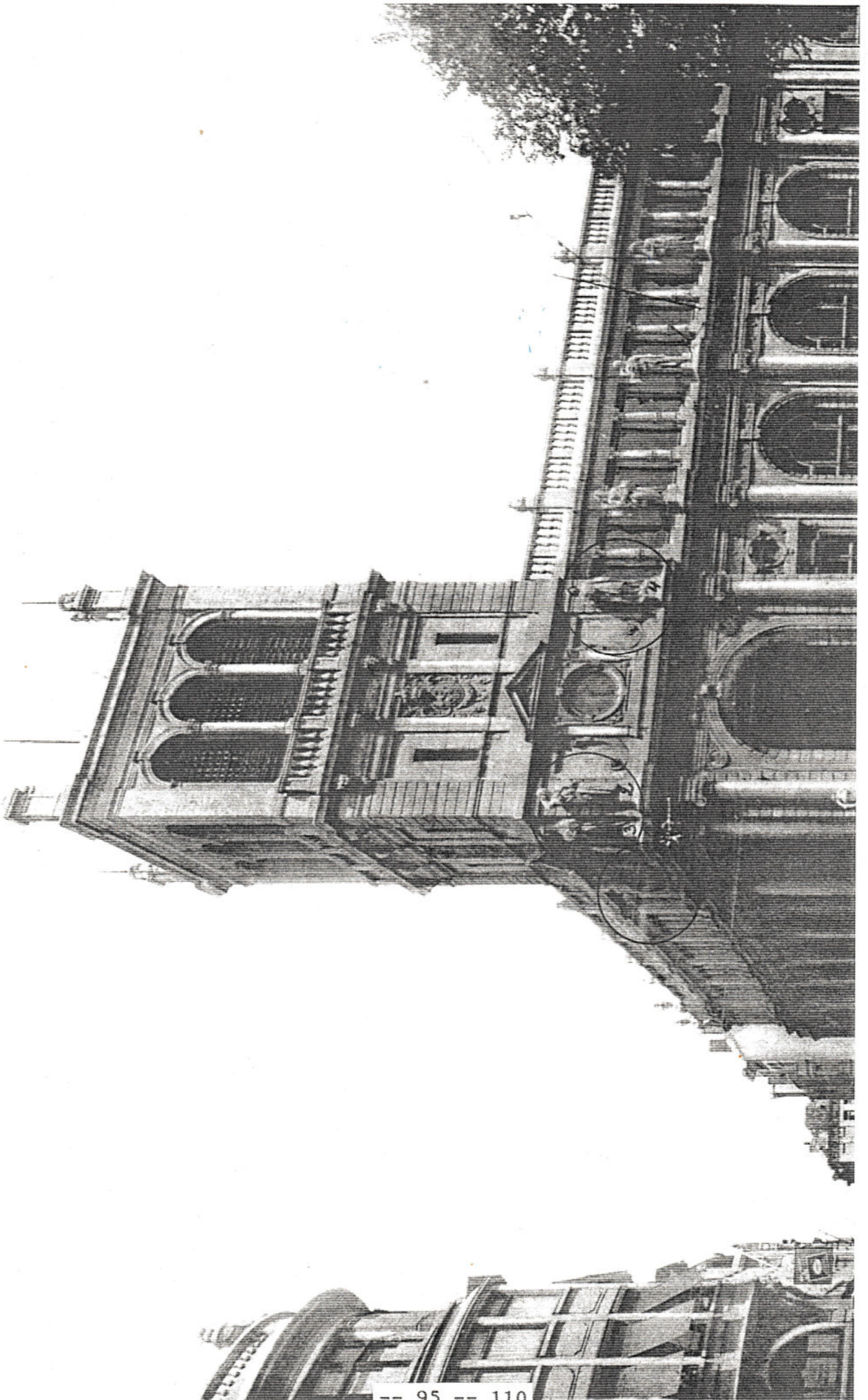
.....
Ci-joint le projet de loi des crédits pour Ostende que je signe avec une vive satisfaction.....

votre bien dévoué et affectionné

LEOPOLD

Op oude prentbriefkaarten is het chaletcomplex bestaande uit 2 entiteiten, verbonden door een serregalerij, duidelijk te zien. En net zoals dat het geval is met veel andere gebouwen in Brussel en Oostende, vond Leopold II zijn model op een wereldtentoonstelling; die van 1873 in Wenen, een bouwwerk van de Engelse architect Green. Na WO II werd dit complex gesloopt en trokken de gebroeders Van Coillie de huidige Koninklijke Villa op.

Vooraf de grote wereldtentoonstelling van Parijs in 1900 leverde veel inspiratie op. Het oude postgebouw (1906) van Oostende, op de plaats van het huidige, kort voor de bevrijding in 1944 opgeblazen, is gebaseerd op het Spaanse Paviljoen van die expo.

De 4 allegorische beelden van de posttoren (zie illustratie hiernaast) kwamen op het stedelijk stort aan de oude watertoren terecht.

De tijd (?) onthoofdde hen.

Ze zijn sedert 1984, na een plastisch-chirurgische ingreep o.l.v. oud-schepen Daniels te bewonderen in de Koninginnelaan;

beginnende aan de brug over de Leffingestraat :

- 1) handel, mijnbouw en industrie
- 2) telefonie, telegrafie en briefverkeer
- 3) spoorwegen en postbedeling
- 4) visserij.

Het Noorse paviljoen (gelegen naast het Belgische) ontworpen door Ivar Knudsen, was het voorbeeld voor de (verdwenen) Noorse chalets (1904) in Raversijde, maar ook voor de (bestaande) Noorse Stallingen (1904).

De ruimten werden echter gebruikt voor de Stedelijke Technisch School van Oostende (SHTIO) tot in het begin van de jaren '60 en ook de Oostendse Kunstacademie vond er onderdak. Nu zijn de gebouwen gekend als het stedelijke Sportcentrum.

En hebt u al 's gelet op het monogram van Leopold II : een rechthoekige L in spiegelbeeld met romeinse cijfer II en een kroontje ? U vindt het op de groene poorten en de verscheidene dakpuntplankdecoraties.

Ook het typische Viking- houtsnijwerk, bv. de ruiterfiguur, verwijst naar de "Scandinavische art nouveau".

Bruggelingen slaan achterover van verbazing als ze de verschillende parkzones langs de Koninginnelaan : ontdekken : "Is Oostende toch zo groen !".

Ze kennen dan meestal alleen de Visserskaai en de Kapellestraat !

Tussen het Sportcentrum en het drukke verkeersknooppunt Petit Paris, links en rechts van de brede boulevard, de Koninginnelaan, vindt de wakkere passant 2 rustige parksquares, het Stefanie- (4) en Clementina(5)plein.

Omstreeks 1890 legde ingenieur Demey de Koninginnelaan aan. Leopold II kocht de squaregronden aan.

In 1876 echter had de Koninklijke St.-Sebastiaansgilde een nieuw schietplein voor staande wip ingehuldigd achter de taverne "Petit Paris" (Stefanieplein).

De koning gaf in ruil voor de pachtopzegging aan Petit Paris, het huidige plein met gebouw aan de Leffingestraat voor jaren in concessie aan de gilde.

De oprichting van de wip werd gevierd op 2 juli 1892.

Op 10 oktober 1911 werden ook de doelen geïnstalleerd.

Landschapsarchitect Lainé ontwierp in 1903 in opdracht van de koning een plan voor de aanleg van de squares en een park (tennis) bij de Koninginnelaan, die een luxueuze ringboulevard werd.

De grond aan de squares werd niet aan de eerste de beste verkocht. De kandidatuur van de kopers werd door de Civiele Lijst en de koning beoordeeld, vooral hoge officieren, architecten, ingenieurs en financiers kregen de voorkeur. Binnen de twee jaar na de aankoop moest gebouwd worden.

De bouwvoorwaarden waren heel streng : niet te hoog,
geen rode dakpannen, loggia's en erkers waar ze "pasten"...

De eerste koper, kapitein Moens betaalde in 1894
11 BEF/m², de twintigste, comm. Constant in 1907
al 80 BEF/m².

In de rozentuin van het Clementinaplein (zie oude
illustratie op volgende blz.) bevindt zich
op een sokkel de bekende Leopold II-buste van Thomas
Vincotte. Zo'n exemplaar bevond zich in het Paviljoen
Leopold II van het vooroorlogse Kursaal (zie maquette
in het Heemmuseum, Wapenplein).

In de hoek van het Stefanieplein (kant sportcentrum)
staat al een tijdje een woning uit de belle epoque te
koop : wat zal er na aankoop gebeuren, afbraak of
restauratie ? Ok, niet alles hoeft bewaard te worden,
maar het houdt niet op, voortdurend verrijkt de Koningin
der Badsteden met ongeneeslijke littekens.

Maar, als een echte dokter, de Eed van Hippocrates getrouw,
redt Schepen voor Cultuur Kris Lambert ook stenen levens :
worden Villa Francine en Villa Mont Kemmel gered?

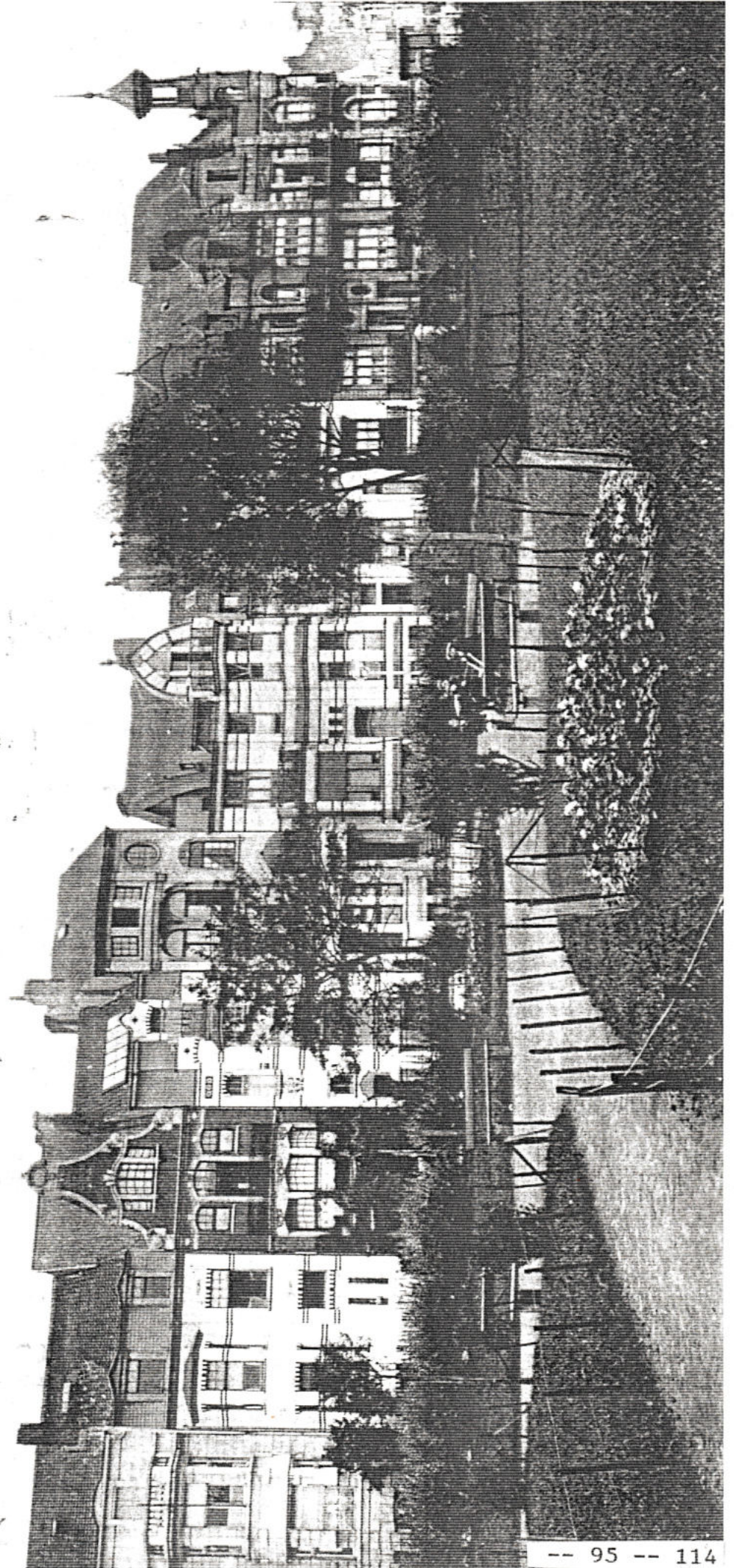
De westkant van de Muscarstraat, een goed bewaarde gevelrij
van woningen gebouwd tussen 1900 en 1905, toen Oostende
een grote bouwwerf_w door haar bevolkingsexplosie, toont aan
hoe het wel kan. Die eigenaars die hun gevel herstellen,
restaureren en zelfs schilderen, verdienen op z'n minst
een aanmoediging van het stadsbestuur. Dit kan zorgen
voor een besmetting in de goede zin.

Brugge zal proberen het aantal beschermde gebouwen op te
trekken tot 1000. Oostende zou kunnen beginnen met het
inventariseren van wat bewaard moet blijven....

92. OSTENDE — Le Square Clémentine
The Square Clémentine

kant Torhoutsesteenweg

noten

(1) August Beernaert (1829-1912)

Loopbaan van 20 jaar balie in Oostende - wordt in 1873 minister van openbare werken - neemt actief deel aan de schoolstrijd - wordt in 1884 de eerste voorzitter van de confessionele katholieke eenheidspartij.

Op 22 oktober 1884 krijgt hij van Leopold II de opdracht een regering te vormen. Hij wordt eerste minister en minister van financiën tot 1894. Na problemen binnen zijn eigen partij neemt hij, zeer tegen de zin van de koning, ontslag.

Beernaert wordt tot staatsminister benoemd en treedt van 1895 tot 1900 op als Kamervoorzitter.

Op de vredesconferenties van Den Haag (1899 en 1907) vertegenwoordigt hij België. De resultaten bevredigen hem allerminst. Omwille van zijn politieke volharding in het bereiken van een duurzame vrede in Europa en zijn overal aanvaard moreel gezag wordt hem in 1909 de Nobelprijs voor de Vrede toegekend.

Gelukkig voor hem zal deze pacifist WO I niet meer meemaken.

August Beernaert : •buste op Marie-Joseplein (1927)
•straat op wijk Konterdam

bronnen : -prof Th. Luykx, Politieke geschiedenis van België, Elsevier, 1978, diverse bladzijden.
-H. Carton de Wiart, Beernaert et son temps, La renaissance du livre, 1945, diverse blz.

(2) E. Van der Smissen, Leopold II et Beernaert, d'après leur correspondances inédites de 1884 à 1894 ed. Goemaere, Bruxelles, 1920, p. 215

(3) idem (2) pp. 329-330

(4) Stefanie (21.5.1864, Laken - +23.8.1945, Gyor-Szent-M.)
- 2de dochter van Leopold II huwt met Rudolf, kroonprins van Oostenrijk-Hongarije, politiek huwelijk, dochter Elisabeth 1883, slot van Mayerling bij Wenen : (zelf)moord (?) Rudolf met minnares Maria Vetsera.
- weduwe Stefanie huwt met Hongaarse edelman Elemer Lonyay : Oostenrijks hof verwerpt haar en ook haar vader Leopold II weigert haar nog te zien.

(5) Clementina (30.7.1872, Laken - +8.3.1955, Nice)
- behoudt als jongste dochter vertrouwen van vader Leopold II + vervangt haar moeder Maria-Hendrika (Spa) op officiële plechtigheden
- veto van Leopold II als ze zich wil verloven met Victor-Napoleon (wil 3de republiek niet voor 't hoofd stoten)
- in 1905 breekt Leopold II met zijn dochter, die na de dood van haar vader toch met haar amant huwt in 1910.
Twee kinderen : Marie-Clothilde (1912) & Napoleon-Louis (1914)
- als haar man in 1926 sterft, vestigt Clementina zich definitief in Frankrijk

(bron : R. Symoen, Eminente personen benoemden Oost. pleinen)

Wat een gids l(ei/ij)den kan...

Omer Simoens

Als wij, Oostendse gidsen, met onze Waalse schoolkinderen van het Marie-Joséplein naar het Aquarium trekken, zorg ik ervoor dat de jeugdige verwachtingen meteen hoog gespannen staan, door de belofte hen vooraf een "diable de mer" te tonen.

Op de Groentemarkt houden wij dan even halt aan het onovertroffen schelpenwinkeltje naast het grootwarenhuis. In het midden van de etalage prijkt daar de reusachtige, afschuwelijke kop van een "diable de mer". Ik vertel dan dat de rest van dit zeemonster in feite een hele lekkere en zeer dure vis is, "lotte" genaamd. De vissers kappen echter onmiddellijk de enorme kop eraf, omdat anders niemand een dergelijke lelijkheid zou willen kopen.

Natuurlijk staat een bezoek aan de vistrap steeds op ons programma. Ik stoef dan telkens door erop te wijzen dat onze Noordzeevis vers wordt aangebracht met de vangst van de voorbije nacht, zodat er bijna altijd nog levende exemplaren te koop liggen. Onlangs was ik aldus op schok met een klas, en ik wees op een ontzaglijke tarbot, waarvan de kieuwen nog regelmatig op en neer gingen. Toen ik mijn groepje hierop attent maakte, sloeg de jonge begeleidster met een rauwe kreet op de vlucht, en bleef aan de stormmuur op ons wachten.

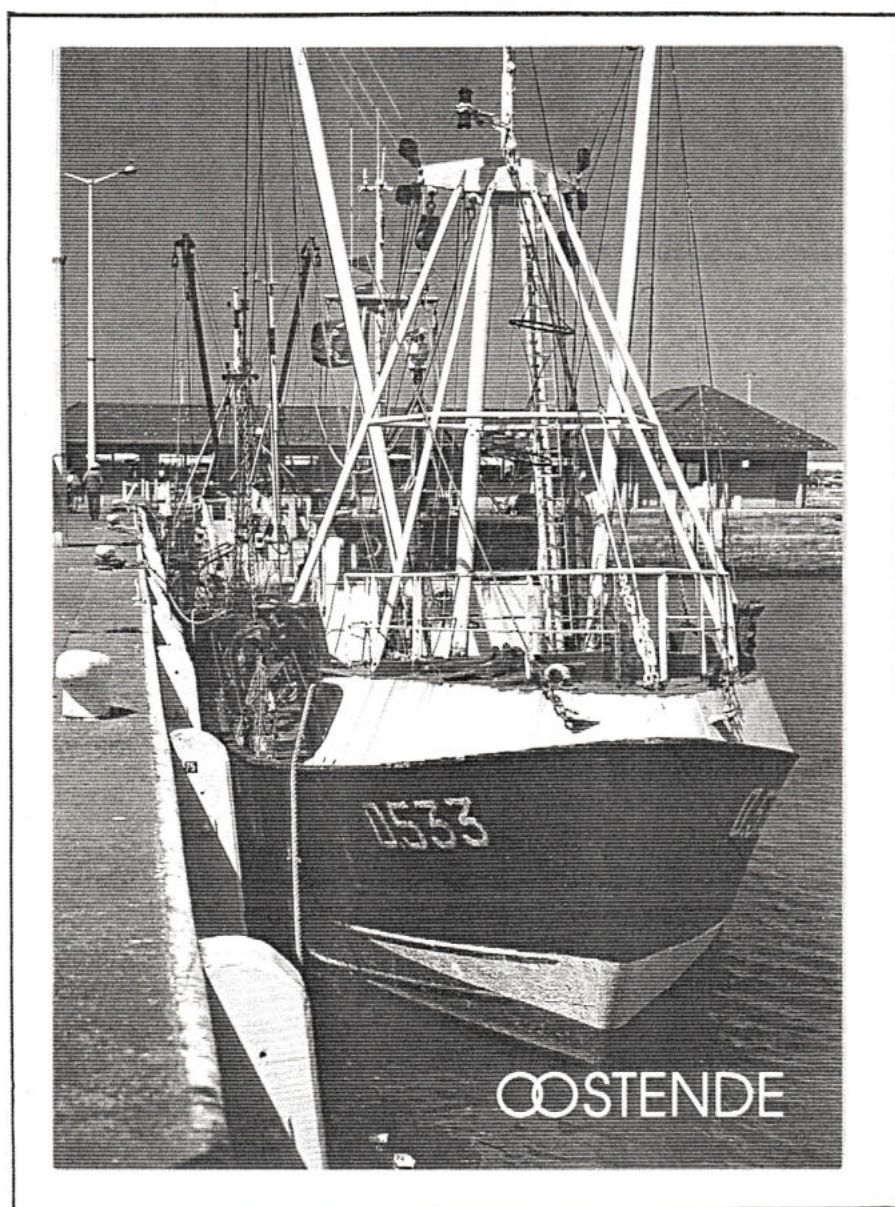
Na de rondgang van de zestien verkoopsstanden, vroeg ik haar verwonderd naar de reden van haar plotse terugtocht. Zij verklaarde die langzame verstikkingsdood van "ce pauvre poisson" niet langer te kunnen aanzien !

Ik opperde de bedenking dat de verkopers toch onmogelijk de nog levende vissen met een knuppel kunnen doodslaan...

Bovendien vroeg ik het juffertje of zij dan nooit paling at, die toch levend moet gevild worden. "De grâce, Monsieur, taisez-vous !" gilde het teerhartig schepseltje.

Nu is een gids een brave jongen en je mag veel van hem verlangen, maar... "Trop is teveel !" zou oud-minister Vanden Boeynants zeggen. Moesten onze voorvaderen, die als ruwe zeebonken, uitsluitend van de jacht en de visvangst leefden, terug op deze aardkloot verschijnen, dan zouden zij na een kwartiertje, van pure schaamte, terug in hun graf kruipen, bij het gadeslaan van het flauw gedoe van hun verre nazaten !

Om het moraal van mijn gastvrouw terug op te peppen, en om niet helemaal de mist in te gaan als een soort Oostendse blauwbaard, heb ik dan maar enkele leuke anekdotes uit mijn repertorium opgediept, tot een brede glimlach weer op haar lief gezichtje verscheen...

DE KONINKLIJKE FAMILIE EN **DE KUST**

Naar aanleiding van de herstellingswerken uitgevoerd aan het Koninklijk Chalet te Oostende

Het is nu meer als drie jaar dat het Koninklijk Chalet te Oostende niet meer betrokken werd door de koninklijke gasten. Het is onze betreurde Koningin Astrid die er het laatst een bezoek aan bracht.

En Oostende die fier ging op haar titel van "Koningin der Badsteden", betreurde dat de koninklijke traditie, die van Oostende het rustoord van het Vorstenhuis gemaakt had, verloren ging. De huizelijke villa aan het Zwin bleek de voorkeur te hebben van het koninklijk echtpaar.

Toen kwam de ramp. Koningin Astrid werd brutaal uit ons midden getrokken. De villa aan het Zwin, museum van herinneringen voor onzen Koning, bleef eenzaam en verlaten staan...

WERKEN WORDEN AANGEVAT

Toen werd besloten het Koninklijk Chalet aan den Zeedijk te herstellen. De bevolking herademde. Zoo men herstellingswerken uitvoerde, moest zulks toch beteekenen dat onze Koning de traditie zou hernemen en van Oostende opnieuw zijn zomerthuis maken.

Dat lag in de bedoeling van Leopold II. In de eerste jaren van zijn Regeering zette Albert I de traditie voort. Het ware te hopen dat Leopold III haar zou hernemen.

PRINS KAREL TER PLAATSE

Het mag in ieder geval niet gezegd worden dat Prins

Karel geen belang stelt in de werken die thans uitgevoerd worden. Regelmatig komt hij ter plaatse en geeft zijn bevelen voor de versiering van de lokalen. Meubileering en tinten houden bijzonder zijn aandacht gaande. Gansch het programma van herstel boezemt hem belang in.

Het Engelsch paviljoen

Dit houten paviljoen, dat destijds aangekocht werd door Leopold II in Engeland, heeft bijzonder geleden onder de zeelucht. Naarmate de schilders de verf afbranden, moet er overgegaan worden tot het vervangen van doorvreten paneelen.

Het Engelsch paviljoen, alsmede het steenen paviljoen dat nadien, in den zelfden trant opgetrokken werd, moet gansch gebrandschilderd worden.

De Gaanderij, gelegen langs de Parijsstraat, werd ook gansch van uitzicht veranderd dank aan het bestendig optreden van de schilders. Ook de broeikassen werden nagezien en, van op den zeedijk gezien, komt het voor alsof een nieuw gebouw oprijst op de helling en zijn schitterende roode deur verspreid in de winterzon.

Er zullen weinig veranderingen aangebracht worden aan het huizenkompleks zelve. De gaanderijen, die de twee paviljoenen verbinden aan de rotonde, zullen vervangen worden door een terras.

AAN HET ORGEL, DICHTBIJ DE ZEE

De werken die binnen in de paviljoenen uitgevoerd worden, zijn bijzonder van belang in het steenen gebouw waarvan een verdiep voorbehouden is aan Prins Karel. Enkele tapijten en gordijnen moeten er vervangen worden.

Het is in dit paviljoen dat Prins Karel een orgel heeft laten plaatsen. Hier kan hij uren aan een stuk muziek maken terwijl hij de zee gadeslaat in haar gedurige gedaanteverwisseling.

HET KONINKLIJK DOMEIN TE RAVERSIJDE

Het is rond 1900 dat Koning Leopold II, die wenschte zich van de menschen af te zonderen en zich dichtbij de zee te bevinden waar hij de groote projecten kon uitwerken die hij, tot op den avond van zijn dood, gekoesterd heeft, zijn blikken liet vallen op de duinen van Raversijde.

Hij liet gespecialiseerde werklieden komen uit Scandinavië om er een paviljoen op te trekken voor zijn persoonlijk gebruik en een huisje voor zijn hovenier. Rondom het huis werden boomen geplant terwijl ook de duinen beplant werden en broeikassen aangebracht.

Koning Albert, ten tijde dat hij regelmatig naar Oostende kwam, kon zich moeilijk los maken van het domein van Raversijde. Daar konden de Prinsjes zich naar hartelust vermaken.

Dit domein, dat 12 hektaren meet, werd weldra een soort oasis in de duinenwoestijn.

DE OORLOG KWAM...

De oorlog brak los. De Duitschers, van zoodra zij zich meester gemaakt hadden van Oostende, zagen in de hooge duinen een puik strategisch punt. Weldra zouden

kanonnen de rustzetels vervangen in dit lustoord. Enkel het huisje van den hovenier werd geëerbiedigd.

Na den oorlog weigerde Koning Albert, slechts de belangen inziende van zijn onderdanen, oorlogschade te ontvangen voor dit domein.

Maar Prins Karel waakte. Dit domein herinnerde hem aan zijn jeugd en aan een Oom voor wien hij den grootsten eerbied koesterde.

EEN VISSCHERSHUISJE

Hij liet er een visschershuisje optrekken. Heel eenvoudig, in een wilde omgeving, met de zee en duinen als eenige gezellen. De hooge duinen verbergen het huisje. Boomen en beplantingen werden aangelegd. Wellicht maakt Prins Karel van dit domein een tweede oasis.

Maar het huisje is binnen van oude kunstrijke meubelen voorzien. Alles is er van den besten smaak. Prins Karel houdt van eenvoud maar geeft daarvoor den goeden smaak niet prijs. Graag werkt hij in zijn hof. Vurig liefhebber van muziek en poëzie, leeft onze Prins in een sprookjesachtig kader. Hier vindt hij ten minste afleiding van de bekommernissen van de hoofdstad.

EEN VURIGE WENSCH

Wij meenen ons de tolk te mogen maken van gansch de kustbevolking als wij zeggen dat het de vurigste wensch zou zijn van allen de Koninklijke Familie opnieuw haar intrek te zien nemen in het Koninklijk Chalet te Oostende.

Ego

Overgenomen van De Zeewacht
43ste Jrg. nr. 7,
13 februari 1937

vois point
Bismarck
vanitures
on ne voit
ment que
yeux et le
du Shah.
le aujourd'hui
magnifique
du 1er Jan.
directeur
de Paris.

d'histoire
C'est de-
des mayans
actuelle.
les cheveux
figure pâle
galaxis.
lui à un
sermon
rés pie.
à N. Dame
Joseph

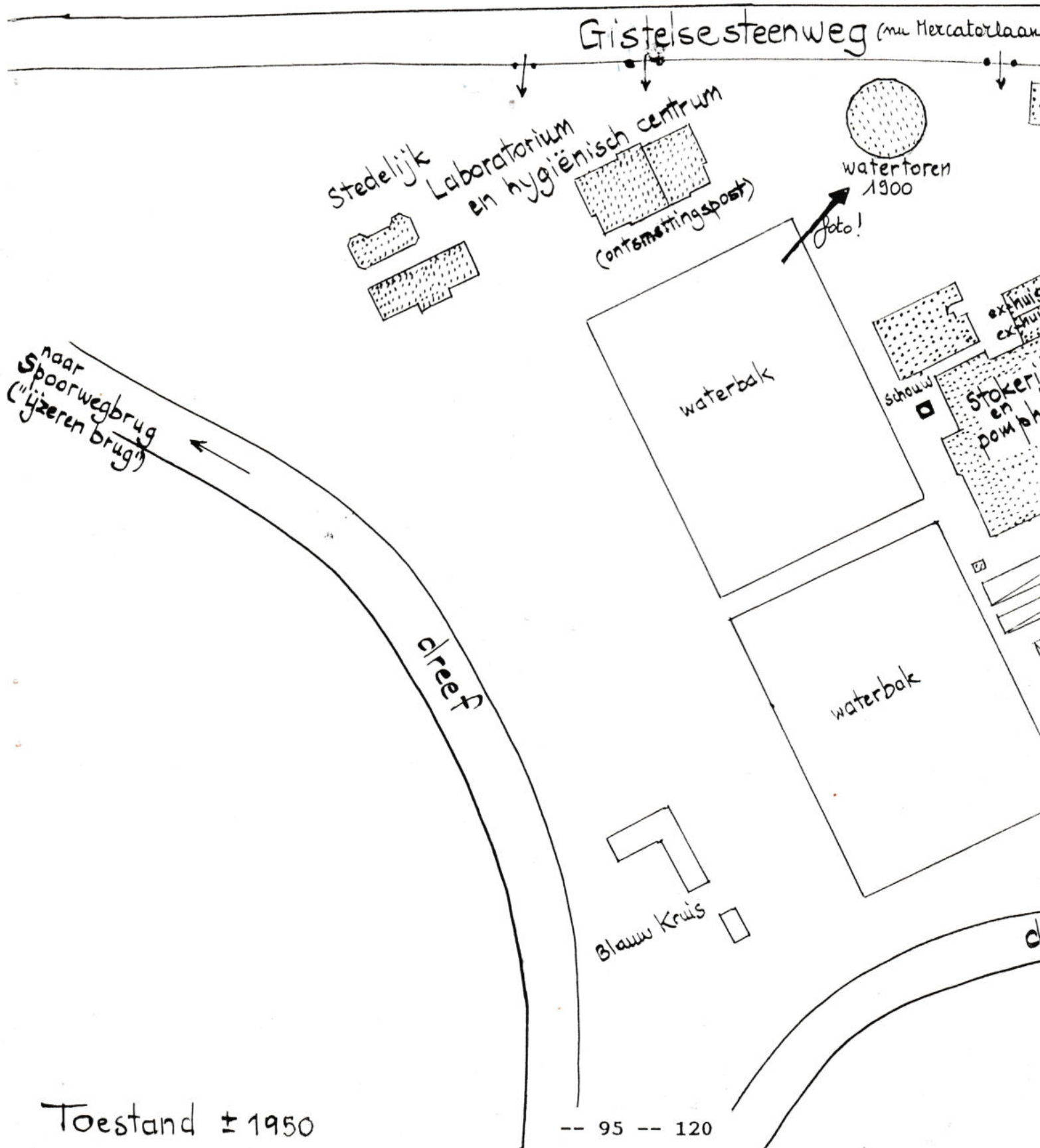
[Faint handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or additional notes.]

Tussen Visserijschool & Blauw Kruis

toestand ± 1950

Blauw Kruis

ex-spoorweg
(nu Verenigde Naties)

Toestand ± 1950

-- 95 -- 120

bedding
(slaan)

loods

loods
werkhuizen

schouw

Senres

beplantingsdienst

reef

ex-museum
Liebaert
huis

zwemdok
werkplaatsen
looddienst
kabinen
huis

incom "zwemschool"

Complex "zwemschool"
(1) = open kleedhak voor groepen

(nu Kazernebaan)

(nu Visserij school)

(nu Zinniaabaan)

Kazerne (achterzijde)

met informatie van John GLIBERT
oud-dienstoverste stedelijke
werkhuizen Oostende

1/1000

Uit onze musea

UIT ONZE MUSEA

Dirk Beirens

1. STEDELIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN
(gratis toegang in oktober)

- ** KUNSTWERKEN IN BEZIT VAN VRIENDEN VAN DE
STEDELIJKE MUSEA OOSTENDE
(09.09.1995 - 05.11.1995)

tentoonstelling n.a.v.

"5 JAAR VRIENDEN VAN DE STEDELIJKE MUSEA"

- ** WERK VAN FOTOGRAFE GRETA BUYSSE (09.09 - 31.10.1995)

- ** Bloemenhulde aan het graf van Leon SPILLIAERT
Zaterdag 9 september om 11.00 uur

- ** DAGUITSTAP BRUSSEL : LEOPOLD II-URBANIST
ZATERDAG 16 september 1995

Georganiseerd in het kader van de tentoonstelling
in de Venetiaanse Gaanderijen Leopold II - urbanist
(nog tot zondag 24 september)
door de Stedelijke Dienst voor Cultuur en de Vrienden
van de Stedelijke Musea i.s.m. Gidsenkring Lange Nelle

programma :

- 07.00 vertrek (diverse opstapplaatsen)
08.30 bezoek Basiliek van Koekelberg
10.00 wandeling Kunstberg, Koningsplein, Troonplein
met koffie-break in Paleis voor Schone Kunsten
11.40 bezoek Triomfboog Jubelpark
13.15 lunch Tervuren
+ kort bezoek Museum voor Midden-Afrika
15.45 bezoek Domein van Boechout
17.30 kort buitenbezoek Japanse Toren, Chinees
Paviljoen en Neptunusfontein
19.00 Brussel-Centraal : vrij
21.00 vertrek naar Oostende
22.30 aankomst Oostende

PRIJS : 1250 BEF per persoon

(fooien, gidsen, toegang, koffie en lunch inbegrepen)

Betaling via overschrijving passende bedrag op rek.nr.
ASLK 001 - 2090833 - 74 van de "Vrienden van de
Stedelijke Musea" met vermelding "busreis Leopold II"
+ inschrijvingsstrookje van folder (stadhuis!) afgeven
stadhuis, Cultuurdienst lokaal 215.
Dit voor 8 september 1995.

2. MUSEUM ENSORHUIS Vlaanderenstraat 27

** LA GAMME D'AMOUR (tot 31.12.'95)

litho's en diverse documenten i.v.m.
dit ballet van James Ensor

3. HEEMMUSEUM "DE PLATE"

** KUSTSOUVENIRS UIT DE OUDE DOOS

tentoonstelling tot 16.09.1995

** PASTER PYPE -tentoonstelling

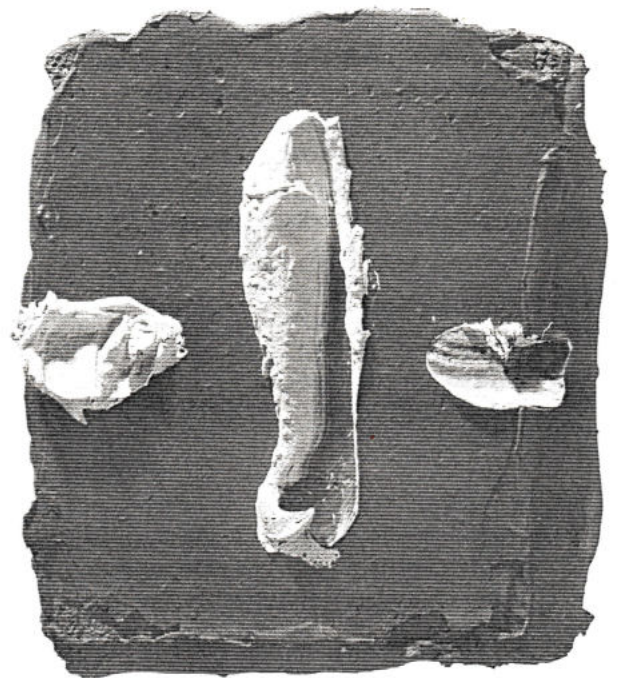
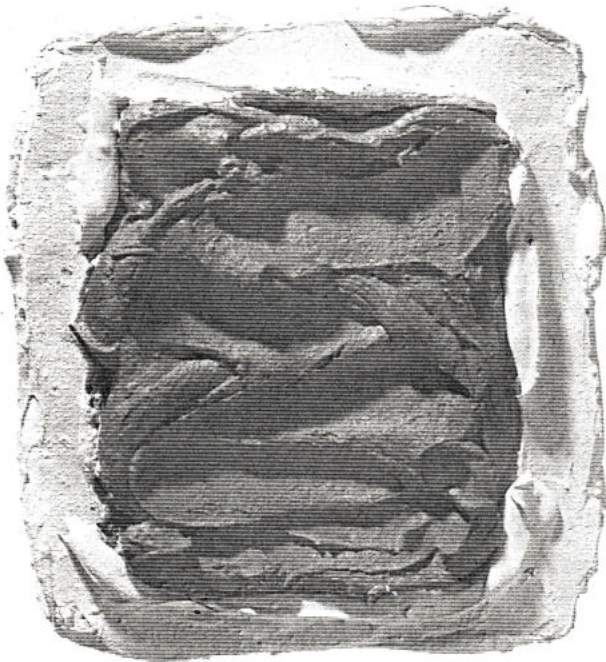
23.09.1995 - 15.01.1996

4. MUSEUM VOOR MODERNE KUNST (PMMK)

** RETROSPECTIEVE BRAM BOGART (tot 24.09.'95)

** RETROSPECTIEVE JOZEF PEETERS (tot 24.09.'95)

** Moderne sieraden uit de collectie van H. DRUTT
(nog tot 24.09.1995)

Advokaat Edward Vlietinck

Dinsdag hadden te Berchem de lijkplechtigheden plaats van onzen stadsgenoot, Edward Vlietinck. Hij werd geboren te Oostende den 16 Maart 1864 en overleed godvruchtig, na eene kortstondige ziekte, te Berchem (Antwerpen) op 2 Oktober 1937.

Edward Vlietinck ! Vele Oostendenaars zullen zich die naam herinneren die zoo dikwijls voorkomt daar waar van de geschiedenis onzer stad gesproken wordt, want niemand was er beter op de hoogte van dan dien verdienstelijken zoeker die, in den tijd van algemeene onverschilligheid, zoo behendig en zoo hardnekkig de archieven van Oostende opzocht en instudeerde.

Alzoo bewees hij aan zijne geboortestad vele diensten en, omdat hij een katholiek was van een stuk en oud-leerling van het O.L. Vrouw College kon hij de plaats van stads-bibliothecaris en archivaris niet bekomen. Een vreemd vlaamschonkundig liberaal werd in zijn plaats verkozen, alhoewel hij, geboren Oostendenaar, reeds in 1897 "Het oude Oostende en zijne driejarige Belegging", een standaardwerk, op zijn eigen kosten en risico uitgegeven had. Later in 1910 verscheen ook van hem de "Cartulaire d'Ostende" en zoveel andere uitgaven nopens steden en gemeenten van onze kust (reeds van 1889 dagteekent zijne "Geschiedenis der stad Nieuwpoort", alsook talrijke brochuren van sociale en taalkundige onderwerpen).

Hij was onder alle opzichten een verdienstelijk en self made man want, met blokken en studeeren, en

door zelfstudie veroverde hij zijn doctoraat in de rechten en den titel van advokaat.

Hij was een onvermoeibaar student, die nog eens door zelfstudie, verscheidene vreemde, meest Noordsche talen aanleerde, nadat hij vroeger Latijn en Grieksch had geleerd.

Wij droegen hem de hoogste achting toe voor wat hij op eigen krachten was geworden, en niet minder voor zijn braaf en rechtzinnig karakter.

Aan al de katholieke dagbladen van Antwerpen heeft hij meegewerkt, 't zij als bestendig medewerker, 't zij door menigvuldige zijner pennevruchten.

Zijne alzijdige kennissen lieten hem toe te schrijven over de meest uiteenlopende onderwerpen en wat hij schreef droeg den stempel van zijn alomvattend weten en kennen. Klein van gestalte was hij groot door de ontwikkeling van zijn verstand en vooral door zijn innemend karakter en zijn rusteloos strijden voor de goede zaak.

Hij was ridder in de Leopoldsorde en in de Kroonorde en drager van het Kruis Pro Ecclesia et Pontifice.

De gemeente Berchem verliest in hem een verdienstelijk burger, een geleerd man, iemand die steeds zijne medeburgers ten dienste stond en, meer dan wie ook, de algemene achting, die hij genoot, verdiende.

Zijne lessen in de school voor journalisten steken onder de beste die er gegeven werden.

Wij bieden aan Mevr. Ed. Vlietinck en aan de dochters van den afgestorvene de ver-

zekering aan van onze innige deelneming. Hun rouw is ook eene rouw voor allen die deze door en door braven christen mensch gekend hebben en er eene eer in stelden hem als vriend, en als voorbeeld voor zijne medemenschen te begroeten.

Overgenomen van De Zeewacht, 43ste jrg., nr. 41, 9 oktober 1937

Edward Vlietinck

Geschiedschrijver
van het oude Oostende

100 Jaar geleden !

Lucien Valcke

DE KIOSK OP HET WAPENPLEIN

De zomerconcerten op het Wapenplein, zowel door Oostendenaars als vele toeristen geapprecieerd, werden niet altijd op de ons zo vertrouwde kiosk gegeven.

Er stond inderdaad tot en met het jaar 1894 EEN GROTE LANTAARN midden op het plein.

Iedere zondag werd er rond die lantaarn een plankenvloer gelegd waarop de fanfare van de burgerwacht of een of andere vereniging, van 12 tot 13 uur een concert kwam geven . (1)

Van de verfraaiingswerken en het vernieuwen van het plaveisel van het Wapenplein wilde men gebruik maken om voor die concerten een vaste kiosk te bouwen.

Het voorstel om een permanente kiosk te bouwen werd reeds tijdens de gemeenteraadszitting van 11 december 1894 aanvaard. (2)

De besluiten van de commissie van openbare werken, betreffende het project van het rapport van de kiosk, op te richten op het Wapenplein, werden aanvaard in de gemeenteraadszitting van 29-01-1895. (3)

Deze besluiten omvatten de voorstellen om :

1. een krediet te voorzien van 12 993 fr. op het buitengewoon budget van 1895,
2. de vloer van het podium op 1,75 m hoogte te brengen en een dienstingang te voorzien in de onderbouw.

Op de openbare aanbesteding werden 6 inschrijvingen ingediend :

L. PANNIER	12 100
H. DEGRIJSE	12 713
A. DEBEVER	12 800
CORNELIS EN SANDERS	13 997
E. BRYS	14 353
J. OCKET	15 150

De inschrijving van L. PANNIER werd aanvaard. (4)

De kiosk, zoals wij haar vandaag nog kennen, werd gebouwd naar het ontwerp van stadstekenaar Theobald VANHILLE, in een complexe eclectische stijl : achthoekig van vorm, op een onderbouw van blauwsteen en een zware koepel rustend op smalle gietijzeren kolommen.

De koepel is versierd met vier frontons waarop de namen van beroemde komponisten staan : de Fransman GOUNOD, de Italiaan ROSSINI, de Duitser WAGNER en de Belg GRETRY.

C. LOONTIENS, in zijn "Guide Touristique", beschrijft haar als : te groot, te zwaar, te ingewikkeld, met teveel versierselen. Zij lijkt teveel op die villa's die men in 1895 in groot aantal op de zeedijk gebouwd heeft. (5)

Maar wij ? Wij vinden het een mooie kiosk ! ("Wij" is hier een pluralis majestatis !)

Op zondag 2 juni 1895 werd het eerste concert gegeven vanop de nieuwe kiosk door de harmonie EUTERPE, onder leiding van de heer E. PIERKOT. (6)

Na W.O.II werden er, onder impuls van schepen ELLEBOUDT, rond de kiosk bloemperkjes aangelegd en klimopplanten vanaf de balustrades langs de kolommen omhoog geleid. (5)

De kiosk werd vooral tijdens W.O.II als schuilplaats gebruikt tijdens de bombardementen.

Het straf verhaal verscheen in een uitgave van "De Zeewacht" in 1928.

Onder de titel : "Een Belangrijke Ontdekking", beschrijft een journalist met naam LOUIS, hoe hij, onder de kiosk, een vluchtelingenfamilie ontdekte die daar ondergedoken leefde gedurende 14 jaar : "Acht mensen en een kind van nog geen jaar zaten daar bijeen op stukken hout. De mannen met lange baarden en ver op de buik hangende, de vrouwen met haren zodanig dat zij er gemakkelijk konden op zitten".

Een groots feest werd voor de volgende zondag in het vooruitzicht gesteld, ter gelegenheid van de "bevrijding" van de vluchtelingenfamilie. (7)

Bij nader toezien bleek dat die "volgende zondag", de 1ste april 1928 was !

BRONNEN :

- (1) Eug. BROCHART : "Ostende Ancien et Nouveau", p. 37.
- (2) Echo d'Ostende van 16-12-1894.
- (3) Echo d'Ostende van 03-02-1895.
- (4) Echo d'Ostende van 24-02-1895.
- (5) C. LOONTIENS : "Guide du Touriste", p. 66.
- (6) Echo d'Ostende van 24-02-1895.
- (7) De Zeewacht van 31-03-1928.

Een foto of postkaart van het Wapenplein met de grote lantaarn in plaats van de kiosk hebben wij tot nu toe nog niet kunnen op de kop tikken.
Kan iemand ons een referentie of nog beter : een foto, bezorgen ? (Vvdr)

Wat een gids l(ei/ij)den kan...

Omer Sinoens

Op dinsdagmorgen, 18 april 1995, rinkelde mijn telefoon. Het was adjunct-beheerder Glenn van het domein van Prins Karel.

"Omer, deze nadmiddag om 14 u 30 heb ik twee gidsen nodig voor een groep "C.R.M. Brabant".

Ik trommelde vlug Lucien op, en hij en ik zouden dus de gidsen zijn.

Met bussen weet je maar nooit. Daarom zaten Lucien en ik reeds een kwartier vóór tijd op wachtpost. Om 14 u 30 kwam secretaresse Aline ons melden dat zij zopas een telefoontje had gekregen dat onze gasten wat later zouden arriveren, omdat "hun bus nog niet aangekomen was".

Om 15 u 30, dus één uur later, was er van het westelijk front nog altijd geen nieuws. Lucien hief een jeremiade aan :

"Ik heb aan mijn vrouw beloofd zeker om 16 u terug thuis te zijn, want wij moeten nog weg met de auto. Om 16 u 15 worden wij in Eernegem verwacht. Als zij hier in de eerste minuten niet zijn, ben ik zelf weg !"

Wij besloten dan maar de groene toegangspoort te openen, en er schildwacht te spelen. Plots zagen wij in de Nieuwpoortsesteenweg een lijnbus opdagen die vertraagde en de parking insloeg.

"Eindelijk !" zuchtten en juichten wij tezelfdertijd.

Wij zagen een veertigtal personen uitstappen. Opgelucht keerden Lucien en ik naar het Memoriaal terug terwijl ik Lucien probeerde te troosten :

"Zeg Lucien, vertrek jij maar de eerste zulle ! Als je in loopspas het circuit aflegt, zal je misschien niet veel punten verliezen bij je vrouwtje !"

Maar onze euforie werd brutaal de kop ingedrukt toen wij plots Aline hoorden uitroepen :

"Maar wat doen die nu ? Zij kruipen terug in de bus !"

Als twee ongelovige Thomassen snelden wij weer naar het Duinenwegje en warempel ! In plaats van naar ons toe te stappen, bemerkten wij, tot onze grote verbazing en schrik, dat allen terug in de bus verdwenen.

"Jamaar, neen hé ! Dat gaat hier allemaal zó niet, zulle !" siste ik koleirig.

Volgens loffelijke gewoonte was ik weer present met mijn onafscheidbare fiets, en ik spurte langs het wandelwegje naar de parking. Ik zag de bus echter wegrijden. Al fietsend zwaaide en schreeuwde ik als een bezetene. De busbestuurder reed nu reeds de Nieuwpoortsesteenweg op om links af te zwenken, richting Oostende.

Hij stopte toch toen hij eindelijk die vreemdsoortige baviaan in de gaten kreeg, die daar op de parking stond te huppelen en te dansen, en daarenboven onverstaanbare kreten slaakte. Hij draaide het venstertje open, terwijl ik brulde :

"Jullie willen toch het domein van Prins Karel bezoeken ?"

Toen hij ja knikte, tierde ik opnieuw :

"Dan is het hier dat jullie moeten zijn. Kom terug !"

Dat was echter zonder de lange rij wachtende auto's gerekend, die luid toeterden om hun ongeduld te illustreren.

De bus vertrok dan maar naar de luchthaven toe, en ik zette een verwoede achtervolging in. Aan de vliegclub is er wat parkeerruimte voorzien, en daar wachtte de chauffeur mij op. De brave man zuchtte mistroostig. Het bleek dat hij van Oostduinkerke kwam met zijn passagiers, die er in een vakantiecentrum verbleven. Nu wilde het gezelschap per se zo dicht mogelijk bij de groene poort uitstappen. Daarom gaven zij de chauffeur bevel terug naar de Zeedijk te rijden. Zij waren immers langs daar gekomen en hadden er de twee groene toegangspoorten gezien vlak naast de rijweg.

De slimmerds dachten daar zonder een grote omweg binnen het domein te geraken. Waren zij werkelijk weggereden, dan hadden Lucien en ik terecht gedacht dat zij voorgoed met de noorderzon vertrokken, en waren wij onverrichter zake naar huis teruggekeerd. Dank zij mijn fiets bleef aan de vakantiegangers een nieuw odyssee bespaard, en konden de gidsen in actie treden.

Het morrende volk (waaronder talrijke super-senioren) hervond de glimlach toen Lucien aankondigde dat wij het verkort circuit zouden nemen, waardoor het aantal trappen tot een minimum wordt beperkt...

Wederom werd bewezen dat bijna iedere gidsbeurt een verrassing in petto heeft... Toeziener Guy lachte :
"Omer heeft weer stof voor een artikeltje" Waarvan akte !

Toen ik even na 17 u met mijn fiets aan de hand het Memoriaal verliet, zag ik hoe de Heer Deseyne, beheerder van het domein, de vrolijk gehumeurde bende op sleeptouw nam om hen eens het paviljoen van Prins Karel te tonen... waarschijnlijk als compensatie voor hun moeite.

Eind goed, al goed, ik hoop ook voor Lucien !
Tenslotte nog een gouden raad aan mijn collega-gidsen :
"Hou bij het gidsen steeds een veloke bij de hand, zó vermijd je menig schâ ende schand !"

Mijn fiets is ok

Sprokkels

1. TAALTIPS VOOR ENGELSE TOERISTEN ANNO 1905

D. Beirens

In "GUIDE TO BELGIUM" including the Ardennes and Luxemburg van uitgeverij Ward, Lock and Co, London, vinden we van p. 193 tot p. 196 een "vocabulary" waarin zinnen en zinssneden, nuttig voor de Engelse toerist in 3 talen afgedrukt werden. De vertaling in het "Vlaamsch" doet ons soms glimlachen, soms de wenkbrauwen fronsen. Enkele voorbeelden (English - Français - Vlaamsch, een taal die niet bestaat nota bene)

1. I have nothing to declare
Je n'ai rien à déclarer
Ik heb niets te verklaren
2. I want a timetable
Je desire un horaire
Ik verlang eenen treinen uuraanwijzer
3. We will stop here for refreshment
Nous nous arreterons ici pour prendre une consommation
Wij zullen hier blijven staan om eene vertering te doen
4. Have you any local curiosities?
Avez-vous des souvenirs locaux?
Hebt gij lokaalsche herinneringen?
5. If you speak slowly, I can understand you
Si vous parlez lentement je saurai vous comprendre
Indien dat gij langzaamig spreekt, zal ik u verstaan
6. I shall be pleased to see you
Je serai heureux de vous voir
Ik zal u gaarne zien
7. What time does the train start?
À quelle heure part le train?
Aan welke uur vertrekt de trein?

En zeggen dat we dit taaltje ook vandaag nog aantreffen in (goed bedoelde?) voor Nederlandstaligen bestemde toeristische brochures opgesteld door woordenboek-Franstaligen.

De kunstenaar, een der eerste oorlogsvrijwilligers, arbeidde twee volle jaren om de verschillende deelen van deze historische fresco bijeen te brengen. Van Oktober 1915 tot November 1917, ging hij langs heel het front te midden der krijgsverrichingen en leefde in een half ingestort huisje, rechtover den vijand, nabij de sluizen van Nieuwpoort, waar hij zijn doeken voltooide.

Om de laatste toetsen aan zijn werk te geven, liet de kunstenaar zich helpen door twee jonge schilders, oorlogsvrijwilligers als hij, die de heele veldtocht medegemaakt hadden in de infanterie, het waren : Charles LÉONARD en Joseph BONHEUR.

De samenstelling brengt eene reeks tafereelen voor ons oog, feiten voorstellend door officieren die getuigen van het grootsche drama waren, zorgvuldig beoordeeld : de landschappen zijn de trouwe weergave van het Vlaamsche frontgebied, met zijn prachtigen veelbewogen hemel.

De monding van den Yzer brengt den vloed, door de vermaarde Nieuwpoortsche sluizen, naar de groote vlakte, waar de artillerie-gevechten aan den breeden horizon knetteren. Achter de duinen schuilend, gaan Duitsche krijgsgevangenen, door Algerijnsche saphi's geleid, naast een troepje Fransche hospitaalsoldaten. Aan den Zeekant, ontwaart men Engelsche oorlogschepen, de vijandelijke stellingen beschietend.

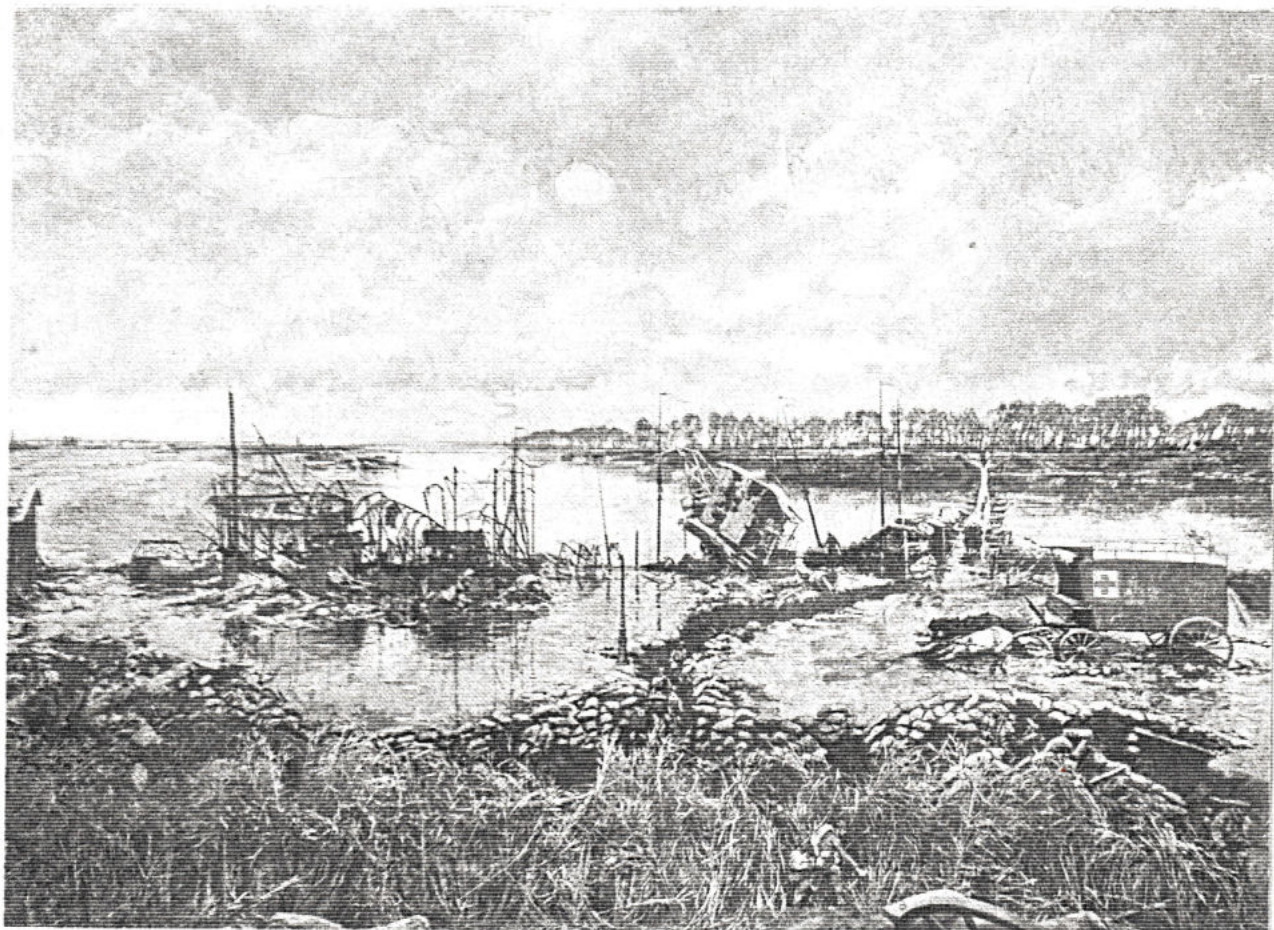
In de verwoeste haven van Nieuwpoort, keeren Belgische gewonden uit Lomdartzijde, langs het "Mantelbruggetje", waarvóór onze ambulance-wagen zoeven door een granaat geraakt werd. Andere granaten ontploffen op de kaai, in de lucht, in de sashuizen. Edoch, onze artilleristen blijven bij hun stukken en onze genie-mannen werken aan de sluizen, terwijl het voetvolk, gebukt loopend onder het hevig vuur, zich naar de gevaarlijkste voorposten begeeft.

Men ziet ze gaan, soms in 't water tot het midden, zonder theatrale gebaren achter elkaar loopend, kalm, doch vastberaden, met den vasten wil geen duimbreed meer af te wijken op dien moeilijk begaanbaren grond ; de kleine zwarte stipjes vormen het ondoordringbaar net, dat zich in de modder beweegt, en waarvan de mazen hersteld zullen worden, telkens wanneer de machinegeweren van uit de gebetonneerde puinen van Diksmuiden de rijen onzer infanteristen zullen maaiën. De helsche schim der Minoterie teekent zich tragisch tegen den hemel af, hier en daar met rook of vuur getint.

Ieper brandt, alle schatten van Vlaanderen vernietigend : de Hallen en St.-Martinuskerk, in lichterlaaie, belichten als reuzachtige toortsen de puinen der ineengestorte woningen, en de vluchtende inwoners zich voortslepend langs slijkige wegen.

Maar ook hier komt, als het ware door de Voorzienigheid geschikt, de zware Engelsche artillerie bijtijds om de Duitsche organisatie te vernietigen en het Engelsch leger weerstaat alle aanvallen in de bocht van Ieper - het Verdun der Britten.

Uit het boek : Le Panorama de la bataille de l'Yser en 1914,
par Alfred Bastien

L'Estuaire de l'Yser, passerelle Mantel.
De inham van den Yzer. Vlonder (smal bruggetje) Mantel.
The Estuary of the Yser. Passerelle Mantel.

3. Prof. Joseph Vercoullie

Prof. Vercoullie is na een langdurige ziekte overleden. Dit overlijden zal als een pijnlijke verrassing vernomen worden in de Vlaamsche Wetenschappelijke middens.

Prof. J. Vercoullie werd in 1857 te Oostende geboren als zoon van een schamel gezin. Hijzelf heeft eenige jaren geleden, bij zijne huldiging, verteld, hoe hard zijn ouders moesten werken en hoe hij, tusschen zijn studies in, moest helpen opdat het gezin zou kunnen leven. De offervaardigheid van zijn ouders is voor J. Vercoullie steeds een voorbeeld geweest niet alleen wanneer het zijn eigen familie gold, maar tevens ten opzichte van zijn volk.

Na voltooide studies was J. Vercoullie een tijdje leraar te Luik, waar hij zijn vrouw leerde kennen, een Walin, die onze taal aanleerde en de Vlaamsche beweging genegen was.

Toen prof. Vercoullie aan de Gentsche Hoogeschool werd benoemd, bestond de Vlaamsche filologie om zoo te zeggen nog niet. Hij behoort dan ook tot degenen, die de Vlaamsche taalwetenschap hebben gevestigd en die aan de fakulteit van de Gentsche universiteit een vermaardheid hebben geschonken, welke tot ver over de grenzen reikte.

Oud-leerlingen van prof. Vercoullie hebben zich in het middelbaar onderwijs weten te onderscheiden. Men vindt er terug als hoogleeraren te Gent, te Leuven en te Luik, zoowel als in Amerika en Australië.

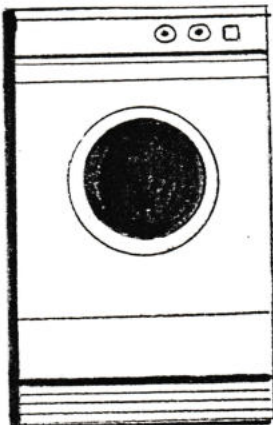
Het standaardwerk van prof. Vercoullie, naast zijn vele verhandelingen over filologie en aanverwante wetenschappen, is zijn Etymologisch Woordenboek van de Nederlandsche Taal, dat steeds door hem werd bijgehouden en uitgebreid. Zoolwel in ons land als in Nederland is het een onmisbare, gezaghebbende leidraad.

Daarnaast gaf prof. Vercoullie een Nederlandsche Spraakkunst uit, volgens een heel nieuwe methode. Even bekend zijn de uitgaven van de werken van zuster Hade-wyck, de schets van een historische grammatica der Nederlandsche taal en zijn algemeen Fransch-Nederlandsch en Nederlandsch woordenboek, waaraan hij eveneens jarenlang heeft gewerkt.

Prof. J. Vercoullie was een kracht die kalm en vastberaden, vrij en vrank voor het Vlaamsche rechtherstel uitkwam.

Na lange jaren algemeen secretaris te zijn geweest van het Willemsfonds, was hij thans de algemeene voorzitter van dit letterlievend genootschap.

Overgenomen van De Zeewacht,
47ste jrg., nr. 7,
13 februari 1937

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

*Gistelresteenweg 29
Torhoutresteenweg 406*

OOSTENDE

 059 / 70 52 74

dermul

agence n.v.
CHRISTINA STRAAT 61
8400 OOSTENDE

dermul

HET AGENTSCHAP MET MEER DAN 40 JAAR ERVARING
BEL ONS VOOR EEN VRIJBLIJVEND GESPREK

Verkoop
059/55.10.55

Verhuur
059/55.10.66

Syndic
059/55.10.88

Beheer
059/55.10.76

Verzekering
059 / 55.10.77

dermul

dermul

BELEGGINGEN - KREDIETEN

VERZEKERINGEN

KANTOOR GUIDO DANNEEL

SINT-CATHARINAPLEIN 27

TEL. 059/51.51.76

FAX. 059/51.24.48

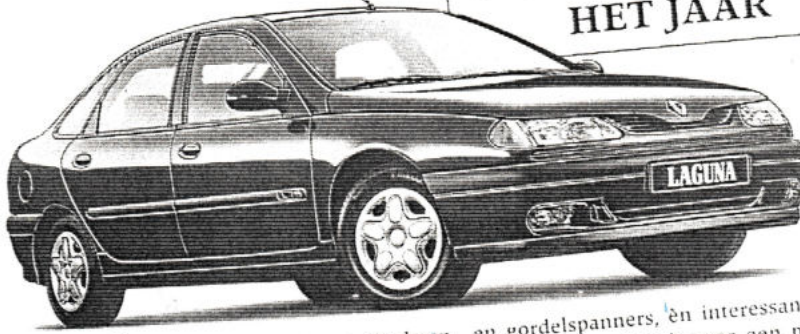
Stockholmstraat 39

tel. 059/70.46.62

8400 OOSTENDE

RENAULT NEWS

VERKOZEN TOT GEZINSWAGEN VAN HET JAAR

Als een VTB-VAB jury van gezinnen, kinderen en autojournalisten unaniem de Renault Laguna tot Gezinswagen van het Jaar kiest, komt dat omdat ze de ruimte, het rijplezier en het ongeëvenaard comfort voor de passagiers zo op prijs stelden. Maar ook de extra veiligheid dankzij een verstevigde kooi, dwarsbalken en gordelspanners, en interessante kostprijs per kilometer. Maak eens een proefrit met uw gezin: wedden dat de Renault Laguna ook uw Gezinswagen van het Jaar wordt?

RENAULT LAGUNA.
Vanaf 593.000 F BTW (prijs op 05.07.94).

LAGUNA. NIET ALLEEN BESTUURDERS HOUDEN VAN AUTO'S.

N.V. AUTOBEDRIJF VERMEIRE
Torhoutsteenweg 693
B-8400 OOSTENDE
☎ 059 / 70 51 47
B.T.W. 407.127.014 FAX: 059/80 83 06

Opgelet ! Geldigheid van prijs nakijken en zo nodig aanpassen.

AXION
12-17

je eerste stappen in de bankwereld.

**Gemeentekrediet
van België NV**

NU JE FINANCIËEL ONAFHANKELIJK WORDT, KIES JE EEN PARTNER
DIE JE DE MEEST COMPLETE FORMULE BIEDT: AXION 12-17

Thierry Beuselinck
A. Pieterslaan 90
8400 Oostende
tel. (059) 70 79 38

agentschap Petit Paris
elke dag : 9.00 - 12.15 uur
13.45 - 17.30 uur
zaterdag : 9.00 - 12.15 uur

SPECIAAL ELECTROZAAK MET DIENST NA VERKOOP

Torhoutsesteenweg 171 / 173 - 8400 Oostende

Tel. (059) 70 41 19

Fax (059) 80 63 85

BTW. 416.811.869

B.V.B.A.

STEVEN COMFORT

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS UW WENSEN EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39
